

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta
Katedra Pedagogiky

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Výměnný pobyt pro mládež v rámci programu Erasmus plus na téma
Autenticita v obci Luníkov

Exchange stay for youth within the Erasmus plus program on the topic of
Authenticity in the village of Luníkov

Nikola Stehnová

Vedoucí práce: Mgr. Jaroslava Matulová

Studijní program: Vychovatelství

Studijní obor: BC – VYCH

2023

Odevzdáním této bakalářské práce na téma Výměnný pobyt pro mládež v rámci programu Erasmus plus na téma Autenticita v obci Luníkov potvrzuji, že jsem ji vypracovala pod vedením vedoucího práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále potvrzuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

3.12.2023 v Praze

Na tomto místě bych ráda poděkovala paní Mgr. Jaroslavě Matulové za pomoc a odborné vedení mé bakalářské práce. Dále bych ráda poděkovala organizacím ICM Slaný a DDM Ostrov Slaný, díky nim jsem se mohla zúčastnit výměny mládeže podporované Erasmus plus v roce 2022. Rovněž děkuji všem respondentům, kteří se mnou pro účel této práce vedli rozhovory a věnovali mi svůj čas.

ABSTRAKT

Cílem bakalářské práce bylo popsat vznik projektu, pomoci při jeho realizaci a následně vyhodnotit zvolené aktivity a reflexe od účastníků v programu výměny mládeže na téma „Autenticita“. Prostřednictvím dotazníkového šetření jsou autorem vyhodnoceny závěrečné odpovědi od účastníků na otázky: „Co pro vás znamená autenticita?“, „Co pro vás znamená inkluze?“.

Teoretická část je zaměřena na představení programu Erasmus+, podmínky pro realizaci projektů, neformální vzdělávání, Youthpass certifikát.

Praktická část obsahuje popis národních skupin, které se výměny mládeže zúčastnily. Také vyhodnocení aktivit, které byly do projektu zařazeny. Program je popsán po jednotlivých dnech a autor se zde zaměřuje na to, zda byla témata vhodně zvolena, také na názory účastníků a jejich závěrečnou reflexi. Záměrem dotazníkového šetření bylo zjistit, jaký mají účastníci názor na téma autenticita a inkluze.

Závěrečnou část práce věnuje autor celkovému vyhodnocení programu výměny mládeže. Současně se zaměřuje na shrnutí tématu výměny mládeže, čímž byla „Autenticita“.

KLÍČOVÁ SLOVA

Erasmus+, autenticita, aktivita, účastník, program

ABSTRACT

The aim of the bachelor's thesis was to describe the creation of the project, assist in its implementation, and subsequently evaluate the chosen activities and reflections from participants in the youth exchange program on the theme of "Authenticity." Through a questionnaire survey, the author evaluates participants' final responses to questions such as "What does authenticity mean to you?" and "What does inclusion mean to you?" The theoretical part focuses on introducing the Erasmus+ program, conditions for project implementation, non-formal education, and the Youthpass certificate. The practical part includes a description of national groups participating in the youth exchange. It also evaluates the activities included in the project. The program is described day by day, with a focus on whether the chosen themes were appropriate, participants' opinions, and their final reflections. The aim of the questionnaire survey was to determine participants' views on the topic of authenticity and inclusion. The concluding part of the thesis is dedicated to the overall evaluation of the youth exchange program, summarizing the youth exchange theme, which was "Authenticity."

KEYWORDS

Erasmus+, authenticity, activity, participant, program

Obsah

1	Erasmus+	8
1.1	Projekty mobility osob.....	10
1.1.1	Programové země, partnerské země	10
1.2	Typy výjezdů	11
1.3	Certifikáty Youthpass	14
2	Výměnné pobyty	16
3	Neformální vzdělávání	19
3.1	Znaky neformálního vzdělávání	20
3.2	Aktivity v programu.....	25
4	Autenticita	29
5	Inkluze	32
6	Mládež v projektech	33
7	Praktická část.....	35
7.1	Program.....	37
8	Dotazníkové šetření	51
9	Zpětná vazba od účastníků	54
10	Závěr.....	56
11	Seznam použitých informačních zdrojů	58

Cíl:

V projektu výměny mládeže na téma „Autenticita“ jsem byla součástí realizačního týmu, kde jsem se podílela na přípravě programu za podpory Erasmus plus. Mým úkolem a cílem této práce bylo posoudit vhodnost zvolených aktivit, které byly zaměřeny na autentičnost. Dále jsem získávala průběžné reflexe ke zvoleným aktivitám od účastníků z různých zemí. Na konci výměny mládeže jsem položila účastníkům otázky „Co pro vás znamená autenticita?“, „Co pro vás znamená inkluze?“. Zjišťovala jsem, zda změnili od začátku pobytu postoj a nebojí se být autentičtí, také zda si uvědomují důležitost autentičnosti. Osobně jsem se pobytu zúčastnila a zároveň se podílela na organizaci celého projektu ve spolupráci s Informačním centrem pro mládež ve Slaném. Výměna mládeže probíhala v termínu od 15.7. - 22.7.2022 na statku Luníkov, v nedaleké vesnici od Slaného. Mým cílem bylo získat odpovědi od jednotlivců z České republiky, Řecka, Španělska a Nizozemska za pomoci závěrečných reflexí, rozhovorů a krátkých dotazníků. Každodenní aktivity byly cíleny tak, aby účastníci zvládli reflektovat své chování a postoje v programu, zároveň se prohlubovala autentičnost. Všichni účastníci odpověděli na konci celého programu na otázku: „Co pro vás znamená autenticita?“. Cílem výměny mládeže bylo také poukázat na autentičnost v různých životních situacích. Pomocí aktivity „hra v roli“ si každý jednotlivec vyzkoušel běžné situace, ve kterých se měl zachovat dle svého. Záměrem bylo účastníky seznámit s různými životními situacemi a připravit je na následné reakce v běžném životě. Další otázka, na kterou účastníci odpovídali byla: „Co pro vás znamená inkluze?“. V programu výměny mládeže v rámci projektu Erasmus+ se organizátoři snaží podporovat mladé lidi a inkluzi v Evropě.

1 Erasmus+

Erasmus+ je program EU na podporu vzdělávání, odborné přípravy, mládeže a sportu v Evropě. Podporuje priority a činnosti stanovené v zájmu vytvoření Evropského prostoru vzdělávání, v Akčním plánu digitálního vzdělávání a v Evropské agendě dovedností.

Program rovněž:

- podporuje evropský pilíř sociálních práv
- provádí strategii EU pro mládež na období 2019 - 2027
- rozvíjí evropský rozměr v oblasti sportu¹

V roce 2014 se Erasmus rozšířil o řadu programů a přejmenoval se na Erasmus+. Dříve byla možnost vycestovat pouze jednou na max dobu 12 měsíců. S programem Erasmus plus můžete vycestovat vícekrát až na 12 měsíců.²

Momentální rozpočet programu Erasmus+ činí téměř dvojnásobnou částku v porovnání s rokem 2014 - 2020. Tato částka je přibližně 26,2 miliardy eur. V období 2021 - 2027 se program zaměřuje na podporu mladých lidí v demokratické činnosti, sociální začleňování a na zelenou a digitální transformaci. Program nabízí spoustu příležitostí v oblastech vysokoškolského vzdělání, vzdělávání dospělých, mládeže, odborném vzdělávání a přípravě, předškolního vzdělávání a péče, školního vzdělávání, sportu. Erasmus plus se snaží, nejen prostřednictvím svých příruček, srozumitelně informovat o svém programu.

1 Co je Erasmus+?. *Erasmus-plus.ec.europa.eu* [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/cs/about-erasmus/what-is-erasmus>

2 Program Erasmus: ROZDÍL MEZI ERASMUS A ERASMUS+. *Ef-czech.cz* [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://www.ef-czech.cz/erasmus/>

Program Erasmus+ je spravován Evropskou komisí (výkonným orgánem EU), Výkonnou agenturu pro vzdělávání, kulturu a audiovizuální oblast (EACEA), národními agenturami v programových zemích a národními kanceláři v některých partnerských zemích.³

V kompetenci Evropské komise je stanovování priorit, správa rozpočtu, určování cílů programu a kritérií způsobilosti, sledování přípravy programu, poskytování podpory a závěrečné vyhodnocování programu. Evropské komise vydává „Roční pracovní program“, kde se nacházejí informace o řízení programu Erasmus plus. Národní agentury v zemích EU mají na starosti převážnou část programu, v zemích mimo EU tento úkol přebírají národní kanceláře programu Erasmus+. Díky finančním prostředkům, které poskytuje komise, mají národní agentury možnost přizpůsobit program potřebám vzdělávacího systému a mládežnickým činnostem dané země, a to od samého začátku jejich projektu.

Národní agentury odpovídají za tyto činnosti:

- poskytování informací o programu
- posuzování žádostí podaných v jejich zemi
- sledování a hodnocení provádění programu v jejich zemi
- podpora jednotlivců i organizací účastnících se programu Erasmus+
- propagace programu a jeho činností na místní i celostátní úrovni⁴

Erasmus+ má svou vlastní příručku, kde žadatelé organizace nebo jednotlivci získají veškeré informace, jak tento projekt funguje. V příručce se nachází komplexní seznam podporovaných příležitostí. Pokud mají žadatelé zájem získat finanční prostředky v rámci projektové výzvy, musí splňovat podmínky účasti.

³ Jak je program spravován?. *Erasmus-plus.ec.europa.eu* [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/cs/about-erasmus/how-erasmus-is-managed>

⁴ Jak je program spravován?: Národní agentury. *Erasmus-plus.ec.europa.eu* [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/cs/about-erasmus/how-erasmus-is-managed>

Dokument obsahuje:

- informace o prioritách programu
- informace o podporovaných typech činností
- informace o finančních prostředcích vyčleněných na různé činnosti
- podrobné informace o podmínkách účasti⁵

1.1 Projekty mobility osob

Tyto akce jsou cíleny na mezinárodní výjezdy žáků a pracovníků škol za účelem studia nebo pracovních stáží. Výjezdy, kde se mohou aktivity konat, se uskutečňují jen do zemí EU, Norka, Islandu a dalších zemích, které se nacházejí v příručce Erasmus+. Pokud chtějí organizace uspořádat mobility mimo EU, musí mít status akreditované organizace.

1.1.1 Programové země, partnerské země

Studenti, kteří mají zájem o vzdělávání v zahraničí, se zapojují do programu Erasmus+. Program nabízí studium ve všech státech Evropské Unie, také na Islandu, v Turecku, Norsku. Do programu Erasmus+ jsou zapojeny následující země: Spojené království, Rakousko, Belgie, Bulharsko, Kypr, Chorvatsko, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Německo, Řecko, Maďarsko, Irsko, Itálie, Lotyšsko, Litva, Lucembursko, Malta, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko a Švédsko.⁶

Ve Švýcarsku se nachází Swiss-European Mobility Programme, kde si studenti v rámci programu mohou sami požádat o stipendium, které poskytuje švýcarská vláda. Dříve patřilo

⁵ Informace o příručce k programu: Kdo by si příručku měl přečíst. *Erasmus-plus.ec.europa.eu* [online]. 2023 [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/cs/erasmus-programme-guide>

⁶ Program Erasmus: ZEMĚ ZAPOJENÉ DO PROGRAMU ERASMUS+. *Ef-czech.cz* [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://www.ef-czech.cz/erasmus/>

Švýcarsko také mezi členy Erasmus plus, než o jeho odchodu rozhodlo hlasování o imigraci občanů Evropské unie do Švýcarska.

Čeští studenti mají v oblibě Erasmus v Anglii, Španělsku, Německu a Francii. Po odchodu Velké Británie z Evropské unie, skončila spolupráce také s Erasmus+ a Evropským sborem solidarity. Veškeré projekty, které byly financovány v období 2014 - 2020 je stále možné realizovat za předešlých podmínek, a to v akademickém roce 2022/2023. Studenti, kteří chtějí v rámci projektu Erasmus+ zůstat ve Velké Británii více, než 6 měsíců, si musí zajistit studentské vízum. Jisté změny se týkají výzev, které byly vyhlášeny v programovém období 2021 - 2027. Výměnné pobyty se nadále uskutečňují za podmínek, které jsou v souladu s pravidly Erasmus+, a tím tak může Velká Británie spolupracovat jako třetí země. Britští studenti mají umožněné pracovní či studijní výjezdy s pomocí nového stipendijního Turingového programu.

O grand EU z programu Erasmu+, neboli o stipendium, si studenti mohou zažádat, pokud chtějí získat finanční příspěvek na cestovní náklady a pobyt v zahraničí během studia. Výše stipendia závisí na délce pobytu v zahraničí a vztazích mezi hostitelskou a rodnou zemí studenta. V členských zemích EU, které spadají do programu Erasmus+, se aktuální výše stipendia pohybuje od 480 do 750 eur za měsíc. Pokud chtějí studenti vycestovat mimo Evropu, nabízí se tak částka od 700 eur na měsíc, navíc také proplacené náklady na cestování. Ekonomicky slabší jedinci nebo znevýhodnění studenti mohou zažádat o další navýšení finančního příspěvku.

1.2 Typy výjezdů

Dělíme např.:

- studijní pobyty
- kombinované intenzivní programy
- praktické stáže

Studijní pobyty

Pobyty jsou určeny pro vysoké školy a jejich studenty. Vysoké školy mohou být v roli vysílající instituce, také v roli přijímající instituce. Minimální délka výjezdu musí trvat 2 měsíce a dosahuje maximálně až 12 měsíců. Každé vysokoškolské zařízení má své zahraniční oddělení, kde studenti zjistí podmínky a země výjezdů, kde se mohou vzdělávat. Zahraniční oddělení podává informace o začátku spuštění výběrového řízení, kdy se podávají přihlášky, začínají pohovory. Pokud student uspěje ve výběrovém řízení, musí věnovat pozornost všem dokumentům, které jsou k výjezdu potřeba a vyžaduje je vysílající i přijímací instituce. Zahraniční škola kontroluje veškeré podmínky a následně potvrzuje přijetí nebo žádost zamítá.

Kombinované intenzivní programy

Tyto krátkodobé vzdělávací programy jsou zavedeny teprve od roku 2021. Přihlášení studenti musí být na programu přítomni 5–30 dnů, jedná se například o letní školy. Studenti také absolvují povinné online vzdělávání, které je zaměřeno na týmovou činnost. Výzvy souvisejí s OSN v oblasti udržitelného rozvoje ve spolupráci s nadnárodními a mezioborovými týmy.

Praktické stáže

Zájemci jsou vysíláni ze své vysoké školy do organizací, institucí nebo jiných vysokých škol, které se zaměřují na vzdělávání, práci s mládeží a odbornou přípravu nebo působí na trhu práce. Zahraniční pracovní stáž lze absolvovat i jako kombinovanou mobilitu, tedy kombinaci fyzického výjezdu s virtuální složkou.⁷

7 Studenti VŠ: Typy výjezdů. *Dzs.cz* [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://www.dzs.cz/program/erasmus/vyjezdy-pobyty/studenti-vs>

Příklady organizací, které mohou poskytovat stáže:

- státní nebo soukromý malý, střední nebo velký podnik (včetně sociálních podniků)
- veřejný subjekt na místní, regionální nebo celostátní úrovni o sociální partner nebo jiný představitel pracovního života včetně obchodních komor, řemeslnických cechů/profesionálních sdružení a odborových svazů
- výzkumná instituce nebo nadace
- škola/školské zařízení/vzdělávací středisko (na jakékoli úrovni od předškolního vzdělávání až po vyšší sekundární vzdělávání včetně odborného vzdělávání a dalšího vzdělávání dospělých)
- neziskové organizace, sdružení, nevládní organizace
- subjekt poskytující profesní poradenství, odborné poradenství a informační služby⁸

Pokud studenti úspěšně absolvují státní zkoušky na vysoké škole, musí na stáž odcestovat do 1 roku, včetně návratu. Praktická stáž trvá 2-12 měsíců, studenti doktorského studia mohou využít krátkodobou stáž v rozmezí 5 až 30 dní. Přihlašování do tohoto typu programu probíhá přes zahraniční oddělení VŠ, kde také uchazeči získají všechny potřebné informace.

⁸ Příklady organizací, které se mohou zapojit do programu Erasmus+ pro vysoké školy: Mobilita studentů na praktickou stáž. *Dzs.cz* [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://www.dzs.cz/sites/default/files/2021-04/P%C5%99%C3%ADklady%20organizac%C3%AD%2C%20kter%C3%A9%20se%20mohou%20zapojit%20do%20programu%20Erasmus%2B%20pro%20vysok%C3%A9%20%C5%A1koly.pdf>

1.3 Certifikáty Youthpass

Youthpass je evropský nástroj pro zaznamenávání, dokumentování a uznávání výsledků učení, kterých je dosahováno v projektech v rámci programu Erasmus+ a Evropský sbor solidarity.⁹

Certifikáty Youthpass získávají účastníci projektů, které jsou schváleny v rámci akcí v programu mládeže. Účastníci těchto projektů mají na samém konci projektu nárok, získat certifikát Youthpass, který v budoucnu využijí. Certifikát prokazuje, že se jednotlivci zúčastnili projektů a akcí na různé téma v rámci projektu Erasmus+ a Evropský sbor solidarity. Poukazuje na individuální reflexi, vědomí vlastního učení, zviditelňuje veškeré výsledky učení. Podporuje práci s mládeží v reflektivní činnosti, zlepšuje kvalitu a uznávání ve společnosti v rámci solidárních aktivit. Youthpass certifikát zviditelňuje práci s mládeží a hodnotu evropského zapojení.

Postup k získání certifikátu

Instituce, která celý projekt organizuje, se musí zaregistrovat na webových stránkách, která umožňuje vystavování Youthpass certifikátů. Následuje správné zadání projektu a veškerých informací do registračního formuláře, které se následně objeví ve vystaveném certifikátu. Dále je nutné správně vyplnit údaje o účastnících schváleného projektu. Platné certifikáty musí podepsat každý zástupce organizující instituce, uvádí se také datum a místo podpisu. Vystavené dokumenty jsou v on-line podobě ve formátu pdf, které si mohou účastníci projektu zhotovit do tištěné podoby. Certifikáty se mohou vydávat také zpětně, a to pro projekty, které dříve neměli možnost požádat o vystavení těchto dokumentů. Organizace, která podepsala grantovou dohodu má na starosti vystavování certifikátů pro každého z účastníků, kteří mají o Youthpass zájem.

⁹ CO JE YOUTHPASS?. *Youthpass.eu* [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://www.youthpass.eu/cs/about-youthpass/about/>

Youthpass je:	Youthpass není:
Proces reflexe, který podporuje výsledky učení.	Formální akreditace kompetencí.
Potvrzení účasti v projektech Erasmus+ a Evropského sboru solidarity.	Formální kvalifikace, ani její náhrada.
Založen na principech neformálního vzdělávání.	Možnost, která dává držiteli jakákoli práva
Dokument, který potvrzuje kompetence v celoživotním vzdělávání.	
Zviditelnění vzdělávání v projektech mládeže a solidarity.	

2 Výměnné pobyty

Erasmus plus pořádá výměnné pobyty se záměrem účastníky více zapojovat do důležitých témat, aby získávali nové zkušenosti. Dbá na rozvoj účastníků v oblasti vzdělání, rozšiřuje jejich obzory v Evropě i mimo ni. Výměnné pobyty mají také za cíl podporovat mobilitu ve formálním i neformálním vzdělávání. Projekty realizuje jedna či více neformálních skupin mladých lidí, jedna nebo více organizací nebo jejich kombinace.¹⁰

Pokud je do uskutečnění pobytu zahrnuto více organizací nebo skupin, zvolí se jedna, která přebírá status koordinátora. Tato strana podává žádost pro celý projekt za podpory partnerských organizací. Žadatel, který chce výměnný pobyt uspořádat musí nejprve projít čtyřmi kroky.

1. Registrace na portálu pro financování a nabídková řízení, kde žadatelé získají identifikační kód účastníka (PIC = Participant Identification Code).
2. Ověření souladu s kritérii programu pro příslušnou akci/oblast.
3. Ověření finančních podmínek.
4. Vyplnění a podání formuláře žádosti.¹¹

Pokud organizace projde všemi těmito kroky, následuje vyhodnocení žádosti národní agenturou nebo výkonnou agenturou. Návrhy projektů hodnotí národní agentura nebo výkonná agentura, která žádost obdržela, a to výhradně na základě kritérií popsanych v této příručce. Z hodnocení vyplývá:

- kontrola k ověření toho, že přihláška splňuje kritéria přípustnosti,
- kontrola k ověření toho, zda žadatel a navrhované aktivity splňují kritéria způsobilosti,

¹⁰ Aktivity participace mládeže: Vypracování projektu. *Erasmus-plus.ec.europa.eu* [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/cs/programme-guide/part-b/key-action-1/youth-participation>

¹¹ Jak podat žádost v Programu Erasmus+?. *Erasmus-plus.ec.europa.eu* [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/cs/programme-guide/part-c/what-to-do-to-submit>

- kontrola k ověření toho, zda žadatel splňuje kritéria pro vyloučení a výběr (tj. provozní a finanční způsobilost),
- posouzení kvality k vyhodnocení míry, do jaké žádost splňuje kritéria pro udělení grantu. Toto posouzení kvality se ve většině případů provádí s pomocí nezávislých odborníků. Při hodnocení budou odborníkům napomáhat pokyny vypracované Evropskou komisí; v případě akcí řízených národními agenturami Erasmus+ budou tyto pokyny k dispozici na internetových stránkách Evropské komise a agentur odpovědných za řízení projektů Erasmus+ v každé zemi,
- ověření, že návrh nepředstavuje riziko dvojího financování. V případě nutnosti se toto ověření provádí ve spolupráci s jinými agenturami nebo jinými zúčastněnými subjekty.¹²

Jmenovaný hodnotící výbor ve spolupráci s hodnotící komisí sestaví vybrané projekty, kterým navrhne udělit grant. Na základě pořadí navrhovaného hodnotícím výborem a rozpočtu pro danou akci rozhodne o udělení grantu národní agentura nebo výkonná agentura. Organizace obdrží dopis, ve kterém jsou popsány pokyny, které žadatele dovedou k podpisu grantové dohody. Žadatel následně odesílá podepsanou grantovou dohodu národní nebo výkonné agentuře a ta podepisuje smlouvu jako poslední. Jiné žádosti mohou být zařazeny na rezervní seznam, nebo odmítnuty. Před udělením grantu musí výkonná agentura ještě provést několik právních kontrol: ověření právního subjektu, finanční způsobilost, kontrola, zda neexistují kritéria pro vyloučení atd. V této fázi budou žadatelé požádáni o předložení finančních údajů své organizace a jmenování pověřeného zástupce právního subjektu.¹³ Pokud dojde k podpisu u obou stran (žadatel a národní nebo výkonná agentura), organizace se stává příjemcem grantu EU a může tak zahájit projekt.¹⁴

12 Co následuje po požádání žádosti?: Postup hodnocení. *Erasmus-plus.ec.europa.eu* [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/cs/programme-guide/part-c/what-happens-submission>

13 Co následuje po požádání žádosti?. *Erasmus-plus.ec.europa.eu* [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/cs/programme-guide/part-c/what-happens-submission>

14 Co následuje po schválení žádosti?: Grantová dohoda. *Erasmus-plus.ec.europa.eu* [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/cs/programme-guide/part-c/what-happen-approved>

Žadatel požaduje určité financování grantu, které ale nemusí získat v plné výši. Program Erasmus+ na základě informací o výměnném pobytu vyhodnotí, jaká je relevantní výše grantu, kterou žadatel ve skutečnosti získá. Finanční výše grantu se rozděluje až do 3 záloh.

Výměnné pobyty by měly být pro účastníky co nejvíce komfortní. Místo pobytu je vybíráno tak, aby se všichni cítili v bezpečí a organizační skupina se tak mohla plně soustředit na veškeré aktivity zaměřené k tématu pobytu. Jelikož se většina účastníků nachází v jiné zemi než v jejich rodné, je tento bod velice zásadní. Účastníci by se měli cítit v bezpečí, aby se dokázali efektivně zapojit do připravovaného programu.

3 Neformální vzdělávání

Neformální vzdělávání není zařazeno do školského vzdělávání. Je to způsob záměrného a dobrovolného vzdělávání, které není zařazené do formálního vzdělávacího kurikula. Výstupem nemusí být žádný certifikát – diplom, vysvědčení. Neformální vzdělávání nabízí seberozvoj v životních situacích, dovedností, zkušeností a hodnot. Organizátoři jsou nestátní instituce, které tyto aktivity nabízejí zájemcům, kteří se pro neformální vzdělávání dobrovolně rozhodli. Jsou to např. střediska volného času, kluby, kulturní zařízení, ad. V roce 2011 se v Praze podepsalo „Memorandum o podpoře uznávání výsledků neformálního vzdělávání při práci s dětmi a mládeží“. Tento dokument motivuje lidi k celoživotnímu učení a řeší budoucnost neformálního vzdělávání.

Neformálním vzděláváním se zabývala řada projektů – „Národní soustava kvalifikací“, „K2 – kvalita a konkurenceschopnost v neformálním vzdělávání“, „Doporučení Rady o uznávání neformálního vzdělávání a informálního učení“.

Národní soustava kvalifikací (NSK) je státem garantovaný celorepublikový systém stavějící na profesních kvalifikacích, které jako prvek dalšího vzdělávání přináší zákon č. 179/2006 o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání. Na jeho základě mohou být občanům uznávány jejich skutečné znalosti a dovednosti získané ve škole, v neziskové organizaci, v praxi, v kurzu nebo samostudiem. Profesní kvalifikace jsou popisovány v národní soustavě kvalifikací na adrese <http://www.narodnikvalifikace.cz/>. V letech 2014 – 2015 v návaznosti na projekty Klíče pro život a K2 - kvalita a konkurenceschopnost v neformálním vzdělávání byly schváleny profesní kvalifikace (PK) v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání dětí a mládeže. Další PK z této oblasti jsou v procesu tvorby a schvalování.¹⁵

Národní projekt „K2 – kvalita a konkurenceschopnost v neformálním vzdělávání“ byl realizován od roku 2012 do roku 2015. Cílovou skupinou projektu jsou účastníci neformálního vzdělávání. Primárně jsou jimi vedoucí pracovníci škol a školských zařízení, sekundární cílovou skupinou jsou děti a mládež, kteří jsou účastníci zájmového

¹⁵ PROFESNÍ KVALIFIKACE V OBLASTI NEFORMÁLNÍHO A ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE. *Msmť.cz* [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://www.msmť.cz/mladez/profesni-kvalifikace-v-oblasti-neformalniho-a-zajmoveho>

a neformálního vzdělávání. Projekt podporuje význam a rozvoj neformálního vzdělávání, zaměřuje se na podporu nezaměstnanosti a konkurenceschopnosti na trhu práce. Hlavním přínosem projektu je nastartování kvalitativních změn v NNO a školských zařízeních pro zájmové vzdělávání jako zásadního trendu pro trvale udržitelný rozvoj neformálního vzdělávání (včetně zájmového). Významným přínosem projektu je rovněž cílená podpora zaměřená na osobnostní rozvoj a jeho plánování, včetně uznávání výsledků neformálního vzdělávání (včetně zájmového) v České republice.¹⁶

„Doporučení Rady o uznávání neformálního vzdělávání a informálního učení“ bylo přijato ministry školství členských států EU v roce 2012. V Evropské unii je neformální vzdělávání stále více podporováno. Bližší informace o neformálním vzdělávání v členských zemích EU jsou k dohledání v dokumentu „Evropské zásady pro uznávání neformálního vzdělávání a informálního učení“.

3.1 Znaky neformálního vzdělávání

- Dobrovolnost. Je pouze na účastníkovi, zda se aktivity či programu rozhodne zúčastnit.
- Stanovený záměr a cíle, a to na základě potřeb účastníků, organizace nebo prostředí či společnosti, v jednotlivých aktivitách i v celém programu.
- Vědomé a holistické učení, kdy si účastníci uvědomují, co a jak se učí, sami své učení hodnotí a rozvíjí jednotlivé složky kompetencí (viz obrázek v následující kapitole).
- Partnerský vztah mezi účastníky a organizátory. Vedoucí aktivity je průvodcem.
- V procesu vzdělávání, který na základě potřeb účastníků přizpůsobuje program nebo aktivitu.

¹⁶ PROJEKT K2 - KVALITA A KONKURENCESCHOPNOST V NEFORMÁLNÍM VZDĚLÁVÁNÍ: Kvalita a konkurenceschopnost v neformálním vzdělávání. *Msmť.cz* [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://www.msmť.cz/mladez/k2-individualni-projekt-narodni>

SKALKOVÁ, Jarmila. *Obecná didaktika: vyučovací proces, učivo a jeho výběr, metody, organizační formy vyučování*. Pedagogika (Grada). Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1821-7.

- Oceňování chyb. Chyby jsou vnímány jako příležitost pro další rozvoj.
- Role skupiny. Jednotliví členové skupiny včetně vedoucích aktivity slouží jako další zdroj zkušeností, znalostí, dovedností a postojů. Skupinová práce zároveň otevírá další příležitosti k učení.
- Odpovědnost za výsledky učení. Účastník si stanoví, co se potřebuje naučit, a přebírá tím částečně odpovědnost za výsledek.¹⁷

Rozdíl mezi formálním a neformálním vzděláváním je zřejmý podle odlišného prostředí a struktury programu. V neformálním vzdělávání je již od začátku programu nastolena uvolněná atmosféra. Neměl by se zde objevovat stres ze zkoušek na probírané téma, ani z plánovaných aktivit. Velmi důležité je umět správně naplánovat strukturu programu. Na výměnných pobytech mládeže jsou praktikovány např. tyto typy aktivit:

Seznamovací aktivity

Tento typ aktivit je považován za velmi důležitý počátek celého programu. Jedná se o jednu nebo více aktivit, kde je důležité, aby se jednotlivci o sobě navzájem dozvěděli základní, nebo zajímavé informace, na kterých mohou následně budovat konverzaci. Seznamovací aktivity také představují program a plán pobytu. Cílem těchto aktivit je seznámit všechny účastníky s tématem celého programu a začlenit je do skupiny, aby dokázali následně spolupracovat. Důležitý záměr seznamovacích aktivit je uvolnit atmosféru ve skupině. Od lektorů se očekává, že o skupině vědí alespoň základní informace dříve, než vyberou druh seznamovacích aktivit. Každá skupina může na výběr programu reagovat odlišně. Pokud se někteří jednotlivci mezi sebou znají, je důležité vybrat takové aktivity, aby účastníkům přinesly nové poznatky. Pro vhodné zvolení prvotních aktivit by měli lektoři znát národnost, kulturu a náboženství u každého z účastníků. Díky těmto znalostem se mohou lektoři vyvarovat odmítnutí aktivit nebo negativních názorů. Je tedy důležité zvolit na úvod jednodušší aktivity, při kterých se zjistí, zda bude následující program pro danou skupinu vhodný, či nikoli.

¹⁷ NOVOSÁDOVÁ, Monika a Lucie PŘÍŠOVSKÁ. *Úvod do neformálního vzdělávání*. Praha: Dům zahraniční spolupráce (DZS), 2019. ISBN 978-80-88153-68-9.

Energizer

Tento typ aktivit slouží pro odlehčení nebo navození atmosféry a relaxaci. Rychlá nenáročná aktivita se provádí na úplném začátku programu nebo mezi jednotlivými bloky. Účastníci se tak odreagují, zaktivují a načerpají energii do následujících aktivit. Vhodně zvolený energizer může navodit uvolněnější atmosféru a lepší náladu. Někteří jednotlivci tento typ aktivit nevyhledávají. Negativní reakce mohou být způsobeny tím, že náplň hry působí na jedince nekomfortně. Správně zvolený energizer by měl souviset s tématem, na které bude následující program zaměřen. Tím by měla dávat aktivita větší smysl i těm, kteří ji nejprve odsuzovali. Pokud mají účastníci zájem, mohou se na samotném vedení těchto aktivit podílet. Ve skupině bývá tato participace velmi obohacující.

Brainstorming

Do této metody je třeba zapojit určitý počet lidí, kteří si vyměňují názory na dané téma a chtějí se dobrat výsledku. V překladu tento výraz znamená „bouření mozků“ tzv. „dát hlavy dohromady“. Je stanoven konkrétní čas, kde se členové skupiny snaží shromáždit co nejvíce názorů, myšlenek a východisek. Záměrem je aktivně zapojit všechny členy skupiny do konverzace k tématu. Dobírají se k různorodým nápadům, východiskům, řešení problémů. Při větším počtu účastníku je vhodné rozdělit skupiny cca po 7 členech. Tím tak může každý vyjádřit svůj názor a lépe se všechny myšlenky zpracovávají. V jednotlivých skupinách bývá alespoň jeden vůdčí typ, který je pro tuto aktivitu důležitý. Vedoucí skupiny organizuje chod skupiny, vyřčené nápady, myšlenky ad. Shromažďuje veškeré názory a snaží se dojít k závěru, se kterým bude souhlasit celá skupina, nebo alespoň převážná většina.

Brainstorming může být jednoduchý, kdy pouze sbíráme myšlenky, nebo strukturovaný, kdy s nápady dál pracujeme a buď z nich vytváříme celky, nebo z nich vybíráme nějakým

způsobem ty, které jsou pro nás nejdůležitější. Alternativou brainstormingu, kdy lidé nápady říkají, je brainwriting, kdy každý svoje nápady píše rovnou na papír nebo kartičky.¹⁸

Diskuse

Jedná se o jednotné téma, které rozebírají všichni účastníci, včetně vedoucích aktivity. Diskuse mohou probíhat v menších i větších skupinách. Efektivnější varianta je diskutování v menších skupinách. Každý účastník sdílí své poznatky a co o rozebíraném tématu vědí. V diskusi je cílem výměna názorů a zkušeností. Ve skupině bývají různé typy osobností. Někteří se nebojí vyjádřit svůj názor, nepustí ostatní ke slovu, přebírají vedení. Jiní by radši do diskuse ničím nepřispěli a jen naslouchali. Vedoucí aktivity by měli skupiny regulovat a pokusit se získat vyjádření každého z přítomných. Jestli diskuse probíhají plynule, vedoucí aktivity nemusí zasahovat. Tato aktivita má mnoho podob, např. volná X řízená, vedená ve větší skupině X menší skupině, volná témata X předem určená témata = buzz groups.

Skupinová práce

Skupinová práce je velmi důležitá forma aktivity, která se často využívá i v běžném životě. Lidé se se skupinovou prací setkávají již od předškolního věku. Tuto formu práce lidé používají během celé doby studia, v pracovním i osobním životě. Proto je důležité na této aktivitě neustále pracovat. Každý člen skupiny má na starosti důležitý dílčí úkol, díky kterému se skupina dobře k požadovanému závěru. Cílem aktivity je představení či sdílení společného výsledku. Zaměřením skupinové práce mohou být manuální úkoly, prezentace, diskuse, logické úkoly ad. Aktivita může být brána jako další stupeň seznamování. Účastníci jsou rozděleni do skupin náhodně nebo záměrně. Záleží, jaký záměr vedoucí aktivity mají a čeho chtějí docílit. Zajímavé rozdělení účastníků je např. spojení podobných nebo stejných typů charakteru. Pro takové jednotlivce není skupinová práce příliš jednoduchá. Musí čelit podobné energii, kterou mají oni sami a o to je těžší spolupracovat. S touto zkušeností se ale

¹⁸ NOVOSÁDOVÁ, Monika a Lucie PŘÍŠOVSKÁ. *Úvod do neformálního vzdělávání*. Praha: Dům zahraniční spolupráce (DZS), 2019. ISBN 978-80-88153-68-9.

mohou často setkávat i v běžném životě, proto je důležité si na podobné situace navyknout a připustit si je. V jiném případě může být skupina složena z více různorodých osobností. Zde je důležité si mezi sebou umět rozdělit dílčí úkoly tak, aby se vyzdvihla silná stránka každého z členů skupiny. V kolektivu se může projevit osoba s charakterem leadera, který již na začátku zadání rozdává každému jednotlivci úkol, na který se bude ve skupinové práci soustředit. Leader provádí ostatní členy po čas celé přípravy, a tak se může skupina rychleji dobrat k samotnému závěru řešení. Ve skupině se mohou setkat dva a více jednotlivců s podobnou povahou leadera. V tomto případě by může dojít ke střetu názorů, a tak by měl být vedoucí aktivity připraven zasáhnout a situaci uklidnit. Skupinová práce je většinou časově omezená. Pro pestrost jsou používány různé techniky. Vedoucí aktivity by neměli do průběhu činnosti zasahovat nebo ji vést. Jejich úlohou je spíše podpora a dohled nad situací.

Reflexe

Na konci každé aktivity je důležitá reflexe. Na základě správně zvolených otázek si účastník uvědomí, co bylo cílem celého programu. Také si upevní zážitky, nové poznatky a vědomosti, které si každý z účastněných nasbíral. Reflexe je metoda, kdy účastník analyzuje svůj vlastní stav. Jde o prostor a čas pro uvědomění si sebe sama, svého pohledu na dané téma a postojů k němu i na vytvoření vlastního obrazu o tom, jak se dané téma dotýká reality každého účastníka. Jedná se o prostor poskytnutý na doznění předešlých aktivit a zážitků v tomto kontextu.¹⁹

Každý by se měl sám za sebe poohlídnout zpátky do proběhlé činnosti, jak se v dané situaci zachoval a příště mohl např. reagovat jinak, lépe. Reflexe slouží také k transferu do reálného života. V takových případech bude již zřejmé, jak situaci znovu uchopit a neopakovat případné chyby. Reflexe, nebo také zpětná vazba může mít různé podoby. Nejčastější je vedené reflektování ve skupině, kde účastníci sedí v jednom kruhu. Vedoucí aktivity pokládá předem připravené neuzavřené otázky, na které postupně odpovídá každý

19 ČUJOVÁ, Martina. *Do Evropy hrou II*. Praha: Dům zahraniční spolupráce, 2014. ISBN 978-80-87335-73-4.

z přítomných. Jednotlivci reflektují v určitém čase sami sebe, svůj pohled na věc a sdílí své názory. Vedoucí skupiny poskytuje prostor každému z účastníků, který vysloví nahlas svou reflexi, prostřednictvím které může motivovat ostatní. Nabízí se také individuální reflexe, kde se jednotlivec setká s vedoucím skupiny, což pro něho může být více komfortnější. Cílem reflexe je uvědomění si přenosu do reálného života.

3.2 Aktivity v programu

Cílem výměn mládeže je zejména:

- podpořit mezikulturní dialog a učení a pocit evropanství,
- rozvíjet dovednosti a postoje mladých lidí,
- posilovat evropské hodnoty a bořit předsudky a stereotypy,
- zvyšovat povědomí o sociálně relevantních tématech, a tím podněcovat zapojení do společnosti a aktivní účast.²⁰

O výměnné pobyty se zajímají jednotlivé organizace, které následně připravují program pro svou a minimálně jednu další zemi. Skupiny mladých lidí se setkávají na krátkou dobu a za účelem vybraného tématu, které je inspirováno evropskými cíli v oblasti mládeže. Pomocí aktivit neformálního vzdělávání jako jsou např. jednotlivé workshopy, venkovní aktivity, hry v roli, cvičení, diskuse ad. dostávají do popředí stěžejní téma pobytu.

Tato akce podporuje aktivity mimo rámec formálního vzdělávání a odborné přípravy, které povzbuzují, podporují a usnadňují účast mladých lidí na demokratickém životě Evropy na místní, regionální, národní a evropské úrovni.²¹

²⁰ Projekty mobility pro mladé lidi – „Výměny Mládeže“: Cíle akce. *Erasmus-plus.ec.europa.eu* [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/cs/programme-guide/part-b/key-action-1/youth-exchanges>

²¹ Aktivity participace mládeže. *Erasmus-plus.ec.europa.eu* [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/cs/programme-guide/part-b/key-action-1/youth-participation>

Zvolené aktivity na jednotlivých výměnných pobytech by měly prohlubovat Evropanství, rozšiřovat osobní, digitální, občanské a sociální kompetence, aktivně zapojovat mladé lidi do neformálního vzdělávání. Aktivity by měly nabízet propojení jednotlivých kultur, vzájemnou výměnu zkušeností, spolupráci a občanské cítění.

Program by měl být založený na různorodosti. Důležité je zařadit dialogy nebo vést diskuse na dané téma. Účastníci by měli prostřednictvím aktivit vnímat také podporu v demokratickém životě v Evropě. Během výměnného pobytu se účastníci učí a snaží vyjádřit svůj názor na konkrétní téma. Tento bod je jeden z hlavních výstupů celého programu. Aktivity participace mládeže mohou mít také podobu občanské činnosti a aktivismu mládeže, což mladým lidem umožní různými způsoby se angažovat za účelem zvýšení povědomí o záležitostech, které jsou pro ně významné.²²

Každý výměnný pobyt musí mít aktivity, které v závěru splní předem dané cíle. Nejčastěji zvolené formy aktivit v rámci výměnného pobytu jsou např. workshopy, diskuse, simulace, hraní v roli, konzultace, on-line interakce, kampaně, školení, ad.

Workshopy

Tato forma aktivity, která je určena k výměně zkušeností je možná prezenčním i on-line způsobem. Jedná se o předávání informací za pomoci různých prezentací, diskusí nebo rozhovorů s účastníky. Přednášející by měl svou přednáškou zaujmout posluchače a docílit předání informací. Rozvinout zajímavá témata, přiučit účastníky něčemu novému. Na workshopech se často používají prezentace, které slouží přednášejícím jako nápověda. Pro účastníky je tímto celý workshop zajímavější, když je promítaná prezentace zaujme.

Diskuse

Formou diskuse se může každá strana zúčastněných zapojit do zvoleného tématu. U této aktivity není většinou cílem dojít ke společnému závěru. Každý účastník diskuse by měl

²² Aktivity participace mládeže: Popis aktivit. *Erasmus-plus.ec.europa.eu* [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://erasmus-plus.ec.europa.eu/cs/programme-guide/part-b/key-action-1/youth-participation>

do rozhovoru přispět svým názorem. Tím tak rozebrat dané téma z více pohledů, zamyslet se nad názory ostatních, respektovat odlišné argumenty.

Simulace, hraní v roli

Pomocí simulace si skupina účastníků může názorně předvést jednotlivé životní situace. Jednotlivci si tak vyzkouší neznámé role, ve kterých se ještě nikdy neocitli. Nebo naopak vyobrazí roli, která je jim dobře známá, ale nabízí jim prostor např. zachovat se v některých situacích jinak. Simulace bývá zajímavá také pro účastníky, kteří jen nahlíží. Mohou se během celé akce zamýšlet nad tím, jak by se rozhodli oni sami. Více se soustředí na situaci a vnímají rozhodnutí účastníků v roli, hodnotí.

Konzultace

Tato forma aktivity je zaměřená spíše na jednotlivé účastníky. Organizátoři nebo vedoucí skupiny konzultují s jednotlivci např. o průběhu výměnného pobytu, jak se cítí, jestli je vše v pořádku. Tyto a další otázky je vhodné položit každému z účastníků, aby se zjistilo, zda se průběh celého programu ubírá správným směrem. Konzultace může vzejít také sama od účastníků, pokud mají nějaký problém nebo se chtějí svěřit.

Kampaně

Kampaně by měly informovat o tématu, na které jsou zaměřeny. Upoutat pozornost a zájem dozvědět se více informací o dané problematice. Zvyšují zájem o účast mladých lidí na kulturních nebo informačních akcích spojených s významnými společenskými problémy v demokratickém životě.

Školení

Touto formou aktivity by se měli účastníci přiučit novým technikám, rozšiřovat dovednosti nebo zvyšovat kvalifikaci. Používat digitální nástroje při realizování aktivit v rámci projektu.

Fyzické akce mohou být delšího i kratšího trvání, jen by měly být přiměřeny plánovaným aktivitám a očekávaným výsledkům. Plánovaný program musí být podpořen na základě kalkulace, která je stanovena předem na „účastníka a akci“. Pokud účastníci cestují do jiné země nebo na jiné místo jejich bydliště, mohou zažádat o dodatečnou finanční podporu, která se skládá z výdajů na pobyt a cestu.

4 Autenticita

Autenticita je momentálně velmi aktuální téma po celém světě. V dnešní době se společnost snaží být co nejvíce přirozená, naplnit svůj vnitřní pocit a spokojenost. Mladí lidé již nechtějí splňovat očekávání rodičů a společnosti, jelikož v tom nejsou sami šťastní. S autenticitou roste sebehodnota člověka tím, že dokáže říct svůj názor, který již neodpovídá očekávání většině. Také se staví sám za sebe a dokáže jednodušeji naplňovat své cíle, profesi, životní vizi, ve které se cítí naplněný a smysluplný. Autenticita otevírá v mladých lidech sebezpoznaní toho, v čem jsou jejich kvality, které mohou v životě uplatnit. Nežijí již podle očekávání druhých, ale už dokáží být sami sebou.

Téma projektu „Autenticita“ bylo schváleno z několika důvodů. Zlepšuje kvalitu života mladých lidí, jejich smysluplné uplatnění na trhu práce a navyšuje jejich sebehodnotu. Erasmus plus podporuje mladé lidi ve vzdělávání s vizí lepšího uplatnění na trhu práce a snížení nezaměstnanosti. Projekt podporoval aktivní občanství účastníků, kteří i po skončení výměny mládeže předávali nově nabyté zkušenosti ve formě workshopů, videí, prezentací ve své zemi. Tím podporují a aktivně ovlivňují další skupinu mladých lidí uvědomit si příležitosti vzdělávání díky Erasmus plus. Mladí lidé se učí a inspirují od sebe navzájem prostřednictvím kulturních odlišností, ze kterých pochází a tím získávají širší obzory. Toto téma bylo vyhodnoceno, jelikož splňuje tyto podmínky: propaguje rozmanitost, společné hodnoty svobody, rozvoj kompetencí a osobní rozvoj účastníků, zvyšování jejich zaměstnatelnosti, což jsou relevantní cíle programu Erasmus plus.

„Být autentický“ je především vnímáno jako „být sám sebou“. Z hlediska psychologie se člověk zaměřuje na svoji osobnost, na své hodnoty a touhy, které jsou ovlivňovány vnějším prostředím. Pro známého psychoterapeuta a psychologa 20.století Carla Rogerse autenticita znamenala, že člověk je autorem vlastního života. Toto viděl jako náročný proces stálé snahy o rovnováhu mezi realizací vlastních potřeb a naplněním potřeb vztahů s lidmi, s nimiž žijeme. Jako taková vyžadovala autenticita od každého, aby porozuměl sám sobě,

aby si byl vědom svých vnitřních emočních stavů a měl schopnost otevřeně vyjádřit tyto stavy jiným osobám.²³

O autenticitu v psychologickém slova smyslu se zajímáme v souvislosti s identitou člověka a také proto, že patří mezi účinné faktory psychoterapie. Pracovně ji lze vymezit jako komplexní psychologickou proměnnou a stálejší charakteristiku osobnosti. Vyjadřuje stupeň, jímž je člověk subjektivně "sám sebou" a zároveň do jaké míry je jeho projev vůči okolí ve shodě s touto charakteristikou. Ve výzkumu používáme pro autenticitu výraz kongruence. Kongruence znamená, že projev jedince (vůči okolí i vzhledem k sobě) není v rozporu s jeho sebepojetím. V rámci psychoterapeutického procesu vede vhodně autentický projev terapeuta m.j. k uvolnění spontaneity pacienta a k nárůstu autenticity v projevu nemocného. Duševně zdravý člověk je především autentický a autonomní, vede smysluplný život a řídí se při rozhodování hlavně vlastní zkušeností. Psychodiagnosticky zachycujeme autenticitu přímo, pomocí klinických metod (zvláště rozhovorem), nepřímo pak zejména přes sebepojetí a přítomné inkongruence. V rámci psychoterapeutického procesu patří posuzovací škály mezi hlavní nástroje, jimiž uchopujeme autenticitu.²⁴

Snaha o autenticitu neznamená život bez bolesti, strachu, smutku nebo truchlení, ale dovoluje nám žít cílevědoměji a smysluplněji zejména tehdy, jsme-li konfrontováni s utrpením. Trauma dává lekci o tom, že život je krátký a cenný a že je tedy moudré ho žít naplno způsobem, který zahrnuje posun priorit směrem k tomu, na čem skutečně záleží.²⁵

K autenticitě se také přikládají synonyma pravost, původnost a hodnověrnost. Autentičtí lidé jsou většinou šťastnější, svobodnější a jednají tak, jak uznají za vhodné. Tento stav není tak jednoduchý, jak si myslí většina lidí. Jedinci si musí k autenticitě postupně dojít a pracovat sami na sobě, chovat se podle svých názorů a nebát se říkat „ne“. Proto je mnohdy obtížné, žít autenticky. Lidé se bojí vyjádřit své pocity, jelikož se bojí zavrhnutí. Důležité je podporovat mladé lidi v sebevědomí a přijímání sebe sama. Na základě toho jsou mladí

²³ JOSEPH, Stephen. *Autenticita: jak být sám sebou a proč na tom záleží*. Přeložil Magdalena HERELOVÁ. Spektrum (Portál). Praha: Portál, 2018. ISBN 978-80-262-1361-1.

²⁴ *Československá psychologie: časopis pro psychologickou teorii a praxi*. 2020. Praha: Československá akademie věd, 2020. ISSN 0009-062X.

²⁵ JOSEPH, Stephen. *Autenticita: jak být sám sebou a proč na tom záleží*. Přeložil Magdalena HERELOVÁ. Spektrum (Portál). Praha: Portál, 2018. ISBN 978-80-262-1361-1.

lidé schopnější a lépe zvládají soužití v Evropě. Autenticita v Evropě sdružuje národnosti, zvyšuje podvědomí o dění v jiných zemích, umožňuje plánování a následné realizování různých mezinárodních aktivit.

Tento pojem se začíná používat čím dál tím více. Najde se ale mnoho jedinců, kteří nevědí, co si pod tímto slovem mají představit. Existuje již mnoho knih, workshopů a programů zaměřených na toto téma. Veřejnost má momentálně k dispozici mnoho nástrojů, jak se k autenticitě dostat, naučit se být autentický a rozvíjet se v tomto směru.

5 Inkluze

Proč je inkluze důležitá pro mladé lidi v Evropě?

Mladí lidé projevují zájem rozvíjet své vědomosti a dovednosti všemi různými směry čím dál tím více. Mají v oblibě cestovat nebo se vzdělávat, a to nejen v Evropě. Inkluze je pro mladé lidi velmi důležitá, jelikož se chtějí začlenit do jimi vybraných skupin. Inkluze znázorňuje toleranci k jedincům nebo skupinám s odlišnou kulturou, náboženstvím, názorem ad. Lidé, kteří respektují druhé, jsou lépe přijímáni společnostmi. Nabízejí se jim přijatelnější podmínky pro život v Evropě.

Inkluzi lze vysvětlit také jako přijetí do konkrétní skupiny. Tento pojem se používá především v sociálních skupinách znevýhodněných osob, kteří se potýkají např. s diskriminací, odlišností kultur, náboženství, návyků ad. Výrazu „inkluzí“ můžeme dále rozumět jako pochopení vůči takovým jedincům a jejich začlenění do požadované sociální skupiny. Záměrem ale není vyčleněné osoby měnit, nebo je přimět k jiným názorům. Hlavním cílem inkluze je podpora a přijetí těchto osob ve světě.

Tato problematika je velmi ošemetné téma. Momentálně je na inkluzi brán větší zřetel, než tomu bylo dříve. Do různých programů, nejen ve školách, jsou zapojeny takové aktivity, které se zaměřují na propojení odlišných skupin a jejich pochopení od druhých. Existuje mnoho preventivních programů, které jsou studentům poskytovány. V několika případech není zmíněná přímo inkluze, ale její podtéma, na které je program nebo workshop zaměřený. Proto se mnozí setkávají se slovem „inkluzí“ až v pozdějším věku.

6 Mládež v projektech

Období dospívání neboli pubescence začíná ve věku 11 - 13 let a končí 14. až 15. rokem života. Pubescence je velmi individuální období a každý jedinec má odlišný průběh a intenzitu. Nastávají zde hormonální změny, které mohou ovlivnit pocity jistoty, problémy se sebepřijetím, emoční labilitu ad. Pubescent bývá nepředvídatelný, vztahovačný nebo impulzivní. Jedná se o období vzdoru.

Navazující období adolescence trvá od 16 – 20 let. Mladí lidé se chtějí zařadit mezi dospělé, ale chybí jim zkušenost a odpovědnost. Adolescent je v procesu osamostatňování se, kdy má potřebu stát se dospělým a rodiče nad ním ztrácejí nadřazenou pozici. Projevuje se zde hlubší socializace, kdy jedinec mění několik přátelských skupin.²⁶

Mladé lidi ve věku 13-30 let definuje program Erasmus plus také jako mládež. V tomto rozsáhlém věkovém období se mladým lidem stále formuje osobnost. Setkávají se s různými kritickými situacemi, přicházejí na negativní, ale i pozitivní vlivy ve svém okolí. Prostřednictvím dobrovolnických výjezdů mohou mladí lidé získat cenné zkušenosti za podpory evropského sboru solidarity. V tomto mladém věku se osoby často setkávají s odlišnými problémy, kterých je nespočet. Někteří musí řešit náboženskou odlišnost, rasismus, senzitivní chování, rodinné problémy, úzkostné stavy, diskriminaci ad. Stejných nebo podobných problémů je mnoho, proto projekty nejsou cíleny na konkrétní typy osob. Naopak je program ozvláštněn, když se přihlásí osoby s odlišnými problémy nebo názory. Mladá generace se v dnešní době zajímá o neustálý seberozvoj. Více se zapojuje do politiky, médií, techniky nebo ekonomiky než kdy dříve. Erasmus plus dává prostor každému z mladých lidí, kteří chtějí o svém tématu veřejně hovořit, nebo se chtějí jednoduše jen zúčastnit.

Do výměnných pobytů se mohou lidé přihlašovat již ve věku 17 let. Programů se ale zúčastňují po dosažení 18 let. Věková hranice takovýchto projektů činí 30 let. Lidé ve věku 31 let a více mají již jiné možnosti. Účastníci nemusí mít vysokou úroveň anglického jazyka.

²⁶ ²⁶ VÁGNEROVÁ, Marie a LISÁ, Lidka. *Vývojová psychologie: dětství a dospívání*. Vydání třetí, přepracované a doplněné. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2021. ISBN 978-80-246-4961-0.

Dorozumí se se základní úrovní angličtiny, nebo základní úrovní jazyka dané země, kde se projekt uskuteční. Také nemusí mít status studenta, ani pracovní zkušenosti.

7 Praktická část

V projektu výměny mládeže, který byl financován programem Erasmus+, jsem byla součástí realizačního týmu, pomáhala jsem vybírat uvolňovací aktivity a podílela se na přípravě programu. Na místě jsem měla roli vedoucího české skupiny, který je pro účastníky mj. oporou při reflexích, řešení problémů a předávání informací hlavním organizátorům. Starala jsem se o dodržování pořádku v areálu, doplňování hygienických potřeb, přípravu snídaní. Mým hlavním cílem bylo pozorovat účastníky při veškerých aktivitách, vyhodnotit vhodné zařazení aktivit a následně získat reflexi od každého jednotlivce. Pozorovala jsem, jak se účastníci během aktivit chovají, jak reagují a jaký na ně mají aktivity dopad. Na konci každého dne probíhalo reflektování od každého z přítomných. Cílem tohoto programu bylo probudit v účastnících autentičnost, zaujmout je pojmem „inkluze“ a povzbudit je v těchto směrech. V závěru celé výměny mládeže jsem provedla rozhovory, kde jsem se každého z účastníků ptala na otázku: „Co pro vás znamená autenticita a inkluze po týdenním pobytu?“. Odpovědi jsem následně zpracovala do grafů, které mohou sloužit např. jako zpětná vazba organizátorům výměny mládeže, kteří z nich mohou čerpat informace k sepsání závěrečné zprávy. Kratší zpětné vazby jsem se svolením účastníků také natočila a následně připravila video, které bylo oficiálním výstupem tohoto projektu pro program Erasmus+.

Na výměně mládeže jsem spolupracovala s Informačním centrem pro mládež ve Slaném, který celý projekt organizoval. ICM vzniklo v roce 2011 ve Slaném a od svých začátků se zaměřuje na mládež ve věku 13 – 30 let. Organizace pořádá různé vzdělávací i kulturní akce, workshopy, hostí dobrovolníky z různých zemí v rámci projektu European Solidarity Corps. Mimo jiné pořádá a vysílá dobrovolníky na výměny mládeže v rámci projektu Erasmus+.

Popis skupiny

Výměny mládeže na téma „Autenticita“ se zúčastnily čtyři evropské země: Česká republika, Nizozemsko, Řecko a Španělsko. Z každé země se do programu zapojilo 6 jednotlivců, kromě Řecka, z toho byl jeden účastník tzv. vedoucí skupiny, který se také účastnil

veškerých aktivit. Jednalo se o účastníky z různých kultur, náboženství, někteří se potýkali s psychickými nebo jinými problémy. Skupiny mezi sebou komunikovaly v anglickém jazyce, ve skupině jednotlivých národností se komunikovalo mateřským jazykem. Prostory na statku Luníkov, nedaleko od Slaného, byly pro tento program velmi dostačující. V ubytování měl každý svůj osobní prostor. Na pokoje byli účastníci z různých zemí rozděleny náhodně, aby se lépe poznali. V okolí statku se nachází rybník a les, kde mohli účastníci trávit čas ve svém volnu. K dispozici byla také velká zahrada, která byla součástí areálu. Všechny aktivity se odehrávaly v přírodě nebo v prostorách areálu, kde naše skupina nebyla ničím rušena. Účastníci byli již od začátku příjemně překvapeni prostorným zázemím, ubytováním i stravou.

Skupina z České republiky

Skupina se skládala ze 2 dívek a 3 chlapců české národnosti, 1 dívky ukrajinské národnosti ve věku 18–29 let. Všichni účastníci z této skupiny absolvovali projekt od Erasmus+ poprvé. Někteří nevěděli, co si pod tímto projektem představit, jiní byli plní očekávání a během prvních dní potřebovali pochopit specifický záměr projektu. S dorozumíváním v anglickém jazyce neměl nikdo žádné potíže. Vzhledem k válečné situaci na Ukrajině se očekávalo, že bude ukrajinská dívka spíše uzavřená sama do sebe. Ve skutečnosti o této situaci otevřeně mluvila, byla aktivní v každé části programu a vděčná za příležitost, účastnit se výměny mládeže.

Skupina z Nizozemska

Skupina se skládala ze 3 dívek a 3 chlapců ve věku 18-26 let. Účastníci byli z rozdílných kultur a náboženství. U jedné dívky se vyskytovali psychické problémy z dětství. Programu se účastnil chlapec ze Sýrie, který utekl před tamější válkou do Nizozemska a žije zde již několik let. Skupina byla nadprůměrná a vyčnívala nad ostatními svými dovednostmi a znalostmi. Každý člen skupiny mluvil velmi dobře anglicky. Dva jednotlivci jsou velmi aktivní nejen v Nizozemsku. Zajímají se o různá světová témata, psychologii, sami pořádají

zajímavé workshopy. V této skupině byli jednotlivci, kteří se již dříve účastnili některých projektů od programu Erasmus+.

Skupina z Řecka

Výměny mládeže se zúčastnilo jen 5 jednotlivců z Řecka, z toho 3 dívky a 2 chlapci ve věku 19-25 let. Vedoucí skupiny byla nejmladší dívka, která byla velmi ambiciózní a její vize byla pořádat výměny mládeže v blízké době. Někteří účastníci již dříve absolvovali podobné projekty, rádi cestují a zajímají se o seberozvoj. Skupina byla komunikativní a ke každému velmi laskavá. Jedna z dívek spíše komunikovala jen se svou skupinou v mateřském jazyce a nebyla příliš aktivní. Tato skupina měla jednu sourozeneckou dvojici, dále se výměny mládeže zúčastnila dívka, jejíž profese byla učitelka anglického jazyka.

Skupina ze Španělska

Skupina ze Španělska byla velmi aktivní. Skládala se ze 2 dívek a 4 chlapců ve věku 18-27 let. Jeden z chlapců neovládal příliš dobře anglický jazyk, a tak mu při vyjadřování pomáhali ostatní členové skupiny. Byl ale snaživý a měl zájem se přiučit novým dovednostem. Dvě dívky si s dvěma chlapci vytvořili svou uzavřenější skupinu. Když se ale jednalo o kolektivní aktivity napříč národnostmi, byli velmi otevření veškeré spolupráci s ostatními účastníky.

7.1 Program

Před uskutečněním pobytu se naplánovaly aktivity tak, aby na sebe navzájem navazovaly a dávaly účastníkům smysl. První aktivita, která se zařadila do programu, bylo společné sestavení pravidel na celý pobyt. Pomocí brainstormingu se účastníci podíleli na zpracování řádu celé výměny mládeže, který se sepsal na plakát a následně vyvěsil do společenské místnosti. Skupině se vysvětlila bezpečnost. Seznámili jsme se s hlavním tématem projektu výměny mládeže, kterým byla „Autenticita“, také co bude jeho výstupem. Představili jsme si Youthpass certifikát, který účastníci získají v jeho závěru. V aktivitách se promítala

témata: diskriminace, komunikace, inkluze, (ne)zaměstnanost, ad. Veškeré aktivity poukazovaly přestat se obávat autentičnosti. Reflektování bylo zařazeno do každé části dne, a tak měli účastníci prostor k projevení svého názoru. Pokud se kdokoli ze skupiny necítil při konkrétních aktivitách komfortně, nemusel se účastnit. Vedoucí skupiny musel vědět důvod, který následně sdělil organizátorům programu.

1 Den	2 Den
Seznamovací aktivity	Poznávání okolí
Pravidla a bezpečnost	Autenticita (1. část) – Komunikace
Představení tématu „Autenticita“	Diskriminace + reflektování
Youthpass a cíle projektu	Národní večer - Španělsko
3 Den	4 Den
Energizer - Řecko	Energizer
Autenticita (2. část) – Soft skills	Autenticita (3. část) – Silné a slabé stránky
(Ne)zaměstnanost + reflektování	Diskriminace + reflektování
Národní večer – Česká republika	Národní večer - Řecko
5 Den	6 Den
Energizer - Nizozemsko	Energizer – Česká republika
Autenticita (4. část) – Zaměstnanost	Praktické dovednosti
Zaměstnanost + reflektování	Trh práce ve 21. století
Národní večer - Nizozemsko	Osobní volno
7 Den	
Energizer - Španělsko	
Tvorba „Output“	
Youthpass – reflexe	
Závěrečná evaluace	

1 Den

Popis dne: Hlavním cílem bylo účastníky seznámit mezi sebou pomocí zábavných her. Dále společné sestavení pravidel, která by se měla dodržovat po celou dobu pobytu. Provedl se brainstorming na toto téma a společně navržená pravidla se sepsala na jeden velký plakát, který byl následně vyvěšen ve společenské místnosti. Účastníci byli poučeni o bezpečnosti v areálu, při aktivitách ad.

Poprvé se mluvilo o tématu „Autenticita“. Do programu byla zařazena diskuse k otázkám: „Co to je autenticita?“, „Proč je pro vás autenticita důležitá a jak souvisí se sebevědomím a posláním vašeho života?“. Tyto otázky měly organizátorům poskytnout první informace o účastnících a jejich názorech.

Poté, co skupiny sdíleli své zkušenosti, následovala hra: „Co si říkám, myslím, cítím“. Cílem hry bylo účastníky přivést k uvědomění si, jak se k určitým situacím staví, jak se chovají na veřejnosti a jak by se opravdu chtěli zachovat. Tato aktivita byla zvolena spíše jako individuální, k zamyšlení se nad různými situacemi v životě, jelikož účastníci stále pracovali na adaptování se do kolektivu.

Pro uvolnění atmosféry následovala hra s barvami, při které si všichni zúčastnění zkusili vyjádření svého momentálního pocitu, který získali v předchozí aktivitě. Účastníci na sebe nanášeli konkrétní barvy podle svého rozhodnutí a názoru, jak se momentálně cítí. Na závěr této aktivity proběhla reflexe, při které panovala příjemná atmosféra.

Poslední úsek prvního dne byl věnován youthpass certifikátu, který získá každý ze zúčastněných na konci celého projektu. Organizátoři představili, co to vlastně youthpass certifikát je, k čemu slouží a co je k jeho získání potřebné.

Zhodnocení: Aktivity byly na úvod celého pobytu vhodně zvoleny. Účastníci se aktivně zapojili do veškerých činností. V těchto prvotních aktivitách se začínali vyobrazovat osobnosti každého z účastníků. Pár jedinců prokázalo svou průbojnost, z některých byl poznat jejich introvertnější charakter. Na začátku hry s barvami jsem zaznamenala pár jedinců, kteří se nejprve nechtěli aktivity účastnit. Tento zvolený způsob hry, pro uvolnění atmosféry, se ale ve finále zalíbil, a tak dokončili aktivitu všichni. Celkový dojem z celého dne působil velmi kladně, brzy se uvolnila atmosféra a všichni byli přátelští.

2 Den

Popis: Skupiny byly náhodně promíchány a rozděleny do 4 skupin tak, aby v každém týmu byli maximálně 2 účastníci ze stejné země. Každá skupina dostala svou trasu, po které se musela vydat, aby poznala obec, ve které se výměna mládeže uskutečnila. Žádná skupina nešla stejným směrem. Trasy byly rozděleny na severní, jižní, východní a západní. Skupiny měly za úkol zjistit, co se jejich přiděleným směrem nachází, co viděli a kam došli. Na celou aktivitu měli 30 minut. V tomto čase se měli vydat na trasu, zjistit informace a vrátit se zpět. Následně si skupiny mezi sebou vyměňovali svá zjištění.

Následoval program, kde bylo hlavní téma „Komunikace“. Byla vybrána různá témata z běžného i pracovního života a životních situací, které měly promíchané skupiny prostřednictvím divadelních scén znázornit. Účelem aktivity byla autentická komunikace a dosažení svých cílů. Tyto komunikační hry vedly účastníky k uvědomění si svých bariér, které jim nedovolují být ve svém běžném životě více autentičtí.

Diskriminace je ve společnosti velmi citlivé téma. Výměny mládeže se účastnilo pár jednotlivců, kteří by mohli být v běžném životě terčem diskriminace. Každý chlapec i každá dívka dostala svou „novou“ osobnost, např. heterosexuální bílá žena, muslimský gay, uprchlík ad. Byl vyhrazen časový úsek, při kterém se každý sžíval se svou rolí. Následně se všichni postavili na přímou linku, která byla nakreslená na zemi. Vedoucí aktivity pokládal otázky: „Cítím se pozitivně přijímán a vnímán svou komunitou?“, „Vídám lidi ve filmech stejně, jako jsem já?“ Ad. Pokud byla odpověď na kladené otázky „ANO“, účastníci vykročili vpřed. Pokud byla odpověď „NE“, účastníci udělali krok vzad. Cílem této aktivity bylo uvědomění si odlišností a pochopení lidí s podobnými osobnostmi. Hlavním tématem této aktivity byla inkluze.

Zhodnocení: Aktivita na prozkoumání okolí byla vhodně zařazena do dopoledního bloku, jelikož se účastníci brzy rozpohybovali, načerpali energii a komunikovali mezi sebou. Účelem této procházky bylo poskytnout účastníkům širší povědomí o tom, kde se celý program odehrává. Skupiny následně komunikovaly mezi sebou, hlavně za účelem výměny informací o lokaci a její okolí. U této aktivity jsem vnímala nevýhodu nesmělých jednotlivců, kteří potřebovali více času na seznámení se s ostatními. Už jen procházka s lidmi, se kterými tráví teprve druhý den, pro ně nebyla příliš komfortní. Ve skupinách

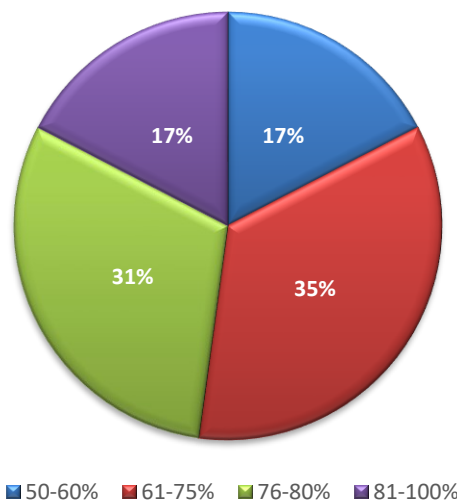
se přirozeně projevovali „leadeři“, kteří se trasy ujali a kolektiv vedli. Myslím si, že aktivita byla zvolena správně, jelikož se o sobě mohli účastníci dozvědět další informace.

Hra zaměřená na komunikaci byla prostřednictvím divadelního projevu velmi zábavná. Účastníci byli opět rozdělení do odlišných skupin, kde dostali prostor na nácvik skupinového představení. Při ukázkách panovala uvolněná atmosféra a někteří jednotlivci se opravdu vžili do své role. Nejvíce se zde projevoval český chlapec, který se o divadlo zajímá ve svém volném čase. Po celou dobu divadelní scény vyčníval nad ostatními. Zaznamenala jsem, že některé z diváků jeho projev zaskočil a byl pro ně spíše směšný. Vedoucí pobytu se při reflektování chlapce zastali, a naopak vyzdvihli jeho projev. Atmosféru to tak uklidnilo a myslím si, že byl více pochopen a přijat takový, jaký je. Nikdo z účastníků ho nezavrhoval, ani se nevysmíval.

V aktivitě zaměřené na diskriminaci se pozitivní nálada z předchozího programu poměrně vytratila. Účastníci si postupně uvědomovali problémy, které diskriminovaní lidé mají. Každý pochopil svou přiřazenou osobnost jiným způsobem. Vážnost této problematiky se projevovala především ve výrazech účastníků.

Na závěr odpoledního bloku jsme diskutovali o propojení aktivit, zaměřených na téma „komunikace“ a „diskriminace“. Proběhla diskuse na otázku: „Jak moc je pro lidi obtížné být autentickými, pokud patří do marginalizovaných skupin?“. Odpovědi od 23 účastníků jsem převedla do grafu, kde jsou znázorněny procenta obtížnosti. Každý vyslovil svůj názor a hlasoval na procentuální stupnici.

Obtížnost autenticity a inkluze v marginalizovaných skupinách

Reflexe:

O., Nizozemsko: „*Jelikož pocházím z Číny, ale žiji v Evropě, konkrétně v Amsterdamu, s touto problematikou jsem se osobně setkal. V dětství jsem nebyl přijímán do kolektivů kvůli své národnosti. Bylo to pro mě, jako pro dítě, velice těžké. Myslím si, že těžké by to pro mě bylo i teď. Proto jsem hlasoval pro největší možné procento obtížnosti. Jsem rád, že se inkluze stává čím dál tím víc přirozenou a lidé také mohou být více autentičtí.*“

K., Česká republika: „*Vím o sobě, že jsem zvláštní osobnost. Ne, jen proto, že jsem gay, ale znám své stránky, které mohou lidem občas vadit. Rád reflektuji své chování a nechám si poradit od druhých. Mnohdy přemýšlím nad tím, jaké mám štěstí, že mě přijala má rodina i přátelé takového, jaký jsem. V dnešní době je homosexualita běžnější než dříve a ze své zkušenosti musím říct, že jsem se málokdy setkal s někým, kdo by mě odsuzoval. A jestli mě někdo nechtěl přijmout, nechci s ním trávit čas. Tak si myslím, že by měli být nastaveni všichni, potom se rozvíjí právě autentičnost a lidé jsou na tom psychicky lépe. Závěrem mohu říci, že je určitě obtížné být autentický, pokud patříš do vyčleněné skupiny. Myslím si ale, že se s tím dá pracovat.*“

3 Den

Popis: Dopolední blok zahajovala skupina z Řecká, která měla na starost připravit jakoukoli pohybovou hru nebo aktivitu, u které bylo cílem zjistit, kdo se přirozeně projevuje jako vůdce skupiny. Organizátoři této aktivity rozdělili účastníky náhodně do 5 skupin. Každá skupina dostala papírový návod na sestavení jednoduché konstrukce za pomoci běžných předmětů. Skupiny měly za úkol sestavit odlišné konstrukce. Podmínkou bylo, že musí každý jednotlivec pracovat jen s jedním předmětem. Ve skupině si sami určili, kdo bude pracovat s jakým předmětem a kdo bude řídit postup sestavování. V této aktivitě se jednalo především o komunikaci mezi sebou.

Poté byly zvoleny interaktivní hry, při kterých se účastníci mohli zaměřit na své „soft skills“ jako je asertivita a hry o stanovení hranic, spolupráci, řešení konfliktů, sebereflexi. Hlavní myšlenkou v těchto tématech bylo projevit svou autenticitu.

Na aktivitu, která byla zaměřena na spolupráci a důvěru, měli účastníci pozitivní reakce. Vybraly se 3 náhodné skupiny, ve kterých se vytvořil kruh s jedním účastníkem uprostřed. Uvnitř kruhu měl dotyčný vždy zavřené oči. Musel překonat svůj strach a začít padat na různé strany, kde stáli ostatní účastníci, kteří „slepého“ přidrželi a nenechali spadnout. Postupně se uprostřed vystřídal každý ze skupiny.

Program, který byl zaměřen na téma „(Ne)zaměstnanost“ začínal krátkým úvodem o technikách nenásilné komunikace. Vedoucí projektu vytvořili mezinárodní skupiny, ve kterých se procvičovaly techniky nenásilné komunikace. Skupiny si vybíraly mezi situacemi (skutečnými nebo vymyšlenými), které měly pomocí techniky „hraní v roli“ vyřešit. Scénky se následně přehrávaly, pozorovatelé mohli konstruktivně kritizovat použité komunikační techniky a nabízet různá řešení.

Zhodnocení: První skupina, která organizovala krátký energizer, byla velmi dobře připravená. Na některých účastnících z Řecká bylo znát, že do role vedoucího programu přirozeně patří a organizování aktivit je baví.

Hlavní program na téma „(Ne)zaměstnanost“ se opět trochu lišil od ostatních aktivit. Účastníci si v menších skupinách vymysleli kratší scénku, kterou odehráli před ostatními. Na závěr každé prezentace „hraní v roli“ mohl kdokoli z pozorovatelů vyjádřit svůj názor

na situaci, vyměnit jednoho člena v roli a použít improvizaci k vlastnímu scénáři. Ostatní členové se připojili a scénku s novým návrhem dohráli. Reakce na změny ve scénáři byly různé, jelikož měl každý vlastní úhel pohledu na danou situaci. Vyzorovala jsem, jak odlišné názory účastníci mají. Navzájem se každý respektoval a přijal různé názory na danou situaci. Vznikla jedna delší debata, kde se účastník ze Španělska nemohl shodnout s účastníkem z České republiky, který změnil původní scénář. Oba názory byly pochopitelné, lépe obhájeny byly ale argumenty od chlapce ze Španělska a mnozí se shodli, že by se zachovali v dané situaci podobně.

Na závěr aktivity byla zvolena rychlá anketa, kde se museli jednotlivci z národních skupin společně shodnout a odpověď jedním číslem na danou otázku: „Jaká je míra nezaměstnanosti ve vaší zemi?“. Skupinám byla následně sdělena přibližná fakta k roku 2022.

Země:	Odpovědi od skupin:	Přibližná nezaměstnanost
Česká republika	12 %	3-4 %
Španělsko	24 %	16 %
Řecko	19 %	14 %
Nizozemsko	10 %	3-4 %

Reflexe:

P., Španělsko: „*Scénky, které jsme měli ztvárnit mě velmi bavili. Rád jsem si vyslechl názory svých kolegů. Zajímavé bylo pozorovat, jak jsme každý jiný, a přesto umíme spolupracovat. Netušil jsem, že se tímto způsobem dají vyjádřit pocity, které ani nevíte, že v sobě máte. Když jsme museli spolupracovat a shodnout se na procentu nezaměstnanosti v naší zemi, zjistili jsme, že o tomto tématu nemáme moc veliký přehled. Informace byla ale uspokojující.*“

M., Řecko: „*Nejsem typ dívky, která by se hrnula do veřejného projevu, proto pro mě nebyla tato aktivita příliš komfortní. Nakonec jsem ale ráda, že jsem se mohla zúčastnit. Vžila jsem*

se do pracovní pozice, kterou si snad nikdy nevyzkouším a bylo to velice zábavné. S mou skupinou jsme odhadli nejbližší výsledek nezaměstnanosti v naší zemi v porovnání s ostatními. Bylo zajímavé se dozvědět informace na toto téma.“

4. Den

Popis: Obvyklý dopolední energizer jsem organizovala já. Pro uvolnění atmosféry jsem zvolila zábavnou hru zaměřenou na spolupráci a komunikaci. Skupiny se promíchaly dle mého rozřazení. Jednotlivci byli pomocí jednoho prstu propojeni mezi sebou špejlem, a tak vznikl delší lidský řetěz. Absolvovali náročnější trasu, na které se nesměli rozpojit nebo špejli zlomit.

Následovala aktivita, kde měli účastníci za úkol jakkoli nakreslit na papír své silné a slabé stránky. K dispozici bylo mnoho barevných tužek. Své nákresy prezentovali jen ti, kteří o to měli zájem. Vedoucí programu zpětně vyhodnocoval, co jejich kresba vyznačuje a co znamenají barvy, které účastníci použili.

Téma „Diskriminace“ se otevřelo již podruhé. Mluvilo se o silných a slabých stránkách různých národů, a o tom, jak se v jednotlivých zemích vypořádávají s menšinami. Na úvod bylo přehráno krátké video, které nás uvedlo do tématu. Poté byli účastníci rozděleni do skupin, ve kterých popisovali silné a slabé stránky v komunikaci s lidmi se znevýhodněním na úrovni EU. Ke každé skupině byla přiřazena diskriminovaná skupina, např. náboženská menšina, menšina sexuální orientace, rasová menšina, ad. Výstupem aktivity bylo navrhnout, jak zlepšit komunikaci s diskriminovanými skupinami.

Na závěr celého dne proběhlo reflektování, kde byli položeny otázky, na které každý účastník odpovídal – „Která aktivita dne byla tvou oblíbenou a proč?“, „Kterých pět věcí, jsi se dnes naučil/a?“, „Jakou jednu věc bys na dnešním programu změnil/a?“, „Za kterou věc jsi za dnešní den vděčný/á?“.

Zhodnocení: Energizer, který byl zaměřený na komunikaci a spolupráci, velmi dobře koncentroval většinu účastníku. Převážně u chlapců se projevila jejich netrpělivost. Když jsem vracela některé skupiny zpět na začátek překážkové trasy, necítila jsem se v této pozici komfortně. Výrazy některých účastníků nebyly příliš pozitivní. Vnímala jsem to ale

jako osobní ponaučení, že každý nemůže přijmout danou věc tak, jak bych si vždy přála. Pro účastníky byla tato aktivita přínosná v podobném smyslu. Ne pokaždé vše vychází dle plánu a musíme se s tímto faktem naučit pracovat. Pokud je požadovaná spolupráce ve skupině, záleží hlavně na komunikaci. Když skupina neuspěje zrovna tak, jak by si osoba v pozici leadera přála, všichni musí přijmout zodpovědnost za chyby celé skupiny. Trasu dokončili jen 3 skupiny z 5. Zbylé dvě skupiny to buď vzdaly, nebo podváděly. Nevznikl ale žádný konflikt, naopak jsme se všichni skvěle pobavili.

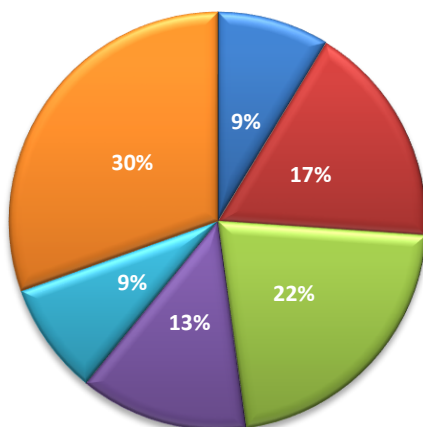
Vyhodnocení nákresů, které představovaly silné a slabé stránky, účastníky překvapilo. Nákres a zvolené barvy vypovídaly o osobnosti člověka. Vedoucí programu sdělovali fakta dle svých zkušeností, převzatých dovedností a znalostí k tomuto tématu. V programu převládaly obavy z prezentování. Slova se ujali spíše ti, kteří měli sice zajímavou sebereflexi, ale z atmosféry vyplynulo, že silnější příběhy zůstaly nevyřčené. Přesto bylo prezentování od odvážných účastníků velice emotivní.

Jelikož se výměny mládeže účastnili osoby z různých kultur, náboženství a s odlišnou sexuální orientací, byla tato aktivita vhodně zvolena. Účastníci, kteří do žádné ze zmiňovaných menšin nepatřili, si mohli alespoň na chvíli představit, jak obtížné to mohou tyto osoby mít. Projevil se zde respekt a pochopení = inkluze. Nikdo nebyl konkrétně zmiňován.

Muslimská dívka z Nizozemské skupiny se sama od sebe podílela se zkušenostmi ohledně diskriminace ve skupině. Příběh, kterým si prošla, odvyprávěla s naprostým klidem. Tímto vhodně přispěla k tématu a motivovala tak některé z účastníků, aby se nebáli o těchto zkušenostech mluvit. Všichni přítomní projevíli pochopení. Atmosféru bych vyhodnotila velmi pozitivně.

Nejčastější výsledky ze zmiňované reflexe jsem shromáždila a následně převedla do grafu. Odpovědi znázorňovaly důležité poznatky, které si účastníci z tohoto dne odnesli.

Převzaté dovednosti ze čtvrtého dne

- Spolupráce ve skupině
- Komunikace ve skupině
- Presentace silných, slabých stránek
- Povědomí o menšinách ve společnosti
- Respektování druhých
- Být autentický

5 Den

Popis: Dle harmonogramu organizovala první aktivitu dne skupina z Nizozemska. Aktivita byla nenáročná, ale velmi zábavná. Všichni účastníci se postavili do jednoho velkého kruhu. Hlavního slova se chopil mladý muž z Nizozemska, ostatní členové organizující skupiny dohlíželi na průběh aktivity a na pravidla vypadávání ze hry. Aktivita byla zaměřena na postřeh a rychlost. Jeden po druhém jsme se rychle dotýkali rukou svého ramena a tím tak předávali signál tomu vedle nás. Měnil se tak směr hry nebo se pokračovalo ve stejném směru. Kdo se spletl a hru tak pozastavil, všichni ostatní jsme dotyčnému zatleskali, což bylo další pravidlo hry, a vystoupil z kola ven. Tuto aktivitu bych přirovnala ke hře s názvem „Elektrika“.

Do programu byla dále zařazena další kreativní činnost. Účastníci kreslili na papír svou životní vizi. Na papíře mělo být zaznamenané, kde se cítí nejvíce šťastní a kde cítí životní rovnováhu. Podmínkou bylo integrovat všechny své poznatky z předchozích dní.

Účastníci opět pracovali na svých „soft skills“, aby navýšili své kompetence, které mohou využít v zaměstnání. Byly představeny 3 chyby v komunikaci – posuzování, srovnávání, očekávání. Účastníci identifikovali situace ve svém životě, kdy se těchto okamžiků nejvíce dopouštěli a jak to ovlivňovalo jejich vztahy s ostatními. Výstupem byla příprava krátké divadelní scénky, kde se vyskytovaly tyto situace s negativním koncem. Diváci mohli scénku kdykoli zastavit, vyměnit se s hercem a zaměnit způsob, jakým se situace ubírá.

Zhodnocení: Do programu byla zařazena další kreativní činnost. Zaznamenala jsem pár jedinců, které tato aktivita nebavila, jelikož příliš netíhli k tomuto typu programu. Dle mého názoru bych volila méně výtvarných aktivit. Některé zpracované nákresy byly ale velmi zajímavé. Myslím si, že prezentací osobních vizí se vykompenzoval nezájem některých z účastníků. Bylo zajímavé poslouchat, jak byl nákres myšlený, čeho chce jeho autor v životě docílit. Při této aktivitě jsme se opět více poznali.

Další zvolená aktivita byla podobná aktivitě ze třetího dne. Ze zkušenosti ale vyplynulo, že hraní rolí, které jsou zaměřené na reálné situace, je nejlepší způsob, jak podpořit účastníky, kteří se tím učí komunikace.

6 Den

Popis: Skupina z České republiky zvolila akčnější energizer s vodou. Tato aktivita byla velmi zábavná a v horkém počasí se každý rád zapojil. Organizátoři rozdělili účastníky do 3 skupin. Každý obdržel plastový kelímek a se svou skupinou se seřadil do jedné řady. Osoba, která stála na začátku zástupu, obdržela kelímek plný vody. Po odstartování a zapnutí časomíry si účastníci začali přelívat vodu přes hlavu do kelímků až na konec řady. Jakmile se voda dostala na konec zástupu, účastník běžel na začátek řady a začalo se znovu. Takto se vystřídali všichni ze skupiny. Pro určení vítěze se porovnávalo množství vody a čas, ve kterém se stihli všichni vyměnit. Čeští účastníci kontrolovali čas a průběh celé hry. O organizování dopoledního bloku požádali chlapec a dívka z Nizozemské skupiny. Ve svém běžném životě pořádají různé workshopy pro mladé lidi na téma: „Jak udělat workshop?“. Následoval workshop pořádaný vedoucím projektu na téma: „Jak napsat životopis a motivační dopis?“, „Jak zvládnout rozhovor?“, „Jakou podporu nabízí stát nezaměstnaným + možnosti dobrovolnictví (včetně projektů Erasmus+)?“.

Do programu byla zařazena 45minutová diskuse o tom, jaké jsou nové pracovní pozice spojené s technologiemi, a zda se v tomto směru projevuje diskriminace.

Zhodnocení: Výměna mládeže se pomalu chýlí ke konci, tudíž byli někteří účastníci už poměrně unavení. Energizer od České skupiny byl proto vhodně zvolen. Hra s vodou probudila v každém z účastníků pozitivní náladu a všichni si užili spoustu zábavy.

Workshop od účastníků z Nizozemska byl velmi zajímavý. Jejich přednes byl zábavný, reprezentativní a velice přínosný. Nikdo program nenarušoval, každý z účastníků projevoval respekt a podporoval jejich odvalu. Nejvíce obdivuhodné bylo, že dvojici bylo pouhých 19 let a dokázali uspořádat workshop pro 23 lidí na profesionální úrovni. Motivovali tím další účastníky, kteří se mohli inspirovat pro uspořádání vlastního workshopu, který musí uskutečnit ve své zemi po skončení projektu výměny mládeže. Myslím si, že další workshopy byly vhodně zvoleny, jelikož se projekt chýlí ke konci a účastníci tak mohli načerpat ještě spoustu přínosných informací. Přednášky formou workshopů nebyly zdlouhavé, a tak byla udržena pozornost. Témata workshopů se prolínala

s předchozími aktivitami. Účastníci si mohli uvědomit, jaké věci by v předchozích aktivitách změnili, nebo co je naopak bavilo a chtěli by se dozvědět více.

Účastníci měli v diskusi o nových pracovních pozicích zajímavé poznatky. Mladí lidé vnímají důležitost technologií, zároveň rozumí tomu, že jsou lidé v některých pracovních pozicích ohroženi a mohly by být technologiemi nahrazeni. Téma bylo velice diskutabilní, bylo řečeno několik kladných i záporných názorů. V závěrečném výstupu diskuse se účastníci shodli, že technologie zařazené do zaměstnání schvalují, ale jen v určité míře, aby rapidně neohrožovaly zaměstnance a jejich pracovní pozice.

7 Den

Popis: Skupina ze Španělska projevila v této aktivitě svůj temperament. Zvolená hra měla u všech národností veliký úspěch, jelikož byla představena a po celý průběh vedena s energií a nadšením. Každý účastník seděl v kruhu na židli, na hlavě měl pokrývku hlavy, v ústech párátko. Bylo určeno 8 pohybů a každý pohyb měl přiřazené své číslo. Předem byly pohyby názorně ukázány a číselně rozřazeny, např. vstát ze židle – č.1, sundat si pokrývku hlavy – č.2, vyndat si párátko z úst – č.3, ad. Vedoucí této aktivity začali říkat náhodná čísla a účastníci museli provést pohyb, který se pod číslem schovával. Kdo si pohyb spletl, vypadal ze hry.

Poslední den byl věnován zhodnocení projektu. První zpětná vazba byla o tom, co se účastníci po celou dobu výměny mládeže naučili. Tato reflexe dále sloužila k vytvoření workshopů, které měly jednotlivé národní skupiny odprezentovat ve svých zemích na školách, ve školských zařízeních ad. V rámci Youthpass účastníci zapisovali nově získané kompetence a vyplnili anonymní dotazníky ohledně spokojenosti s projektem.

Zhodnocení: Po celý den panovala poklidná atmosféra. Poznala jsem, jak se účastníci za celou dobu pobytu stmelili a někteří by si rádi prodloužili pobyt. Pozorovala jsem chování jednotlivců v úplném závěru projektu a uvědomila si, jak moc byla tato výměna mládeže pro každého přínosná. Má domněnka se mi od účastníků potvrdila v závěrečném reflektování celého pobytu. Účastníci se přestali obávat autentičnosti, což byl hlavní cíl projektu.

8 Dotazníkové šetření

Uskutečnila jsem rozhovory s účastníky, kde jsem mimo jiné položila otázky: „Co pro vás znamená inkluze?“, „Co pro vás znamená autenticita?“. Krátké odpovědi jsem přeložila z anglického jazyka do českého a použila je k této bakalářské práci. Se souhlasem všech zúčastněných vzniklo video, kde účastníci odpovídají na identické otázky. Video bylo oficiálně použito jako výstup a shrnutí celého pobytu výměny mládeže na téma „Autenticita“.

Otázka: „Co pro vás znamená inkluze?“

Odpovídalo 19 účastníků.

S., Nizozemsko: *„Inkluze je pro mě velice důležitá, protože věřím, že si každý zaslouží být slyšen, nezávisle na věku, pohlaví, minulosti, názorech.“*

O., Nizozemsko: *„Řekl bych, že má každý právo na to, být akceptován a respektován. Myslím si, že tímto bychom mohli předejít sociálnímu napětí.“*

J., Nizozemsko: *„Inkluze je důležitá, protože všem dává stejnou možnost zapojit se do společnosti a mít svá práva.“*

A., Nizozemsko: *„Inkluze je velice důležitá, protože dle mého názoru je to jediná možnost, jak posouvat společnost kupředu.“*

M., Nizozemsko: *„Učit se od ostatních a být otevřený novým věcem. Bojovat za světový mír.“*

O., Španělsko: *„Inkluze je velmi důležitá, protože by nikdo neměl být diskriminován kvůli tomu, kým je a jak se narodil.“*

P., Španělsko: *„Proč je inkluze důležitá? Protože motivuje mladší generaci k tomu, aby se postavila za nespravedlnost a následně vytvářela lepší podmínky pro život.“*

„Inkluze je důležitá, jelikož jsme všichni jen lidi a potřebujeme stejnou rovnoprávnost.“

A., Španělsko: *„Inkluzi vnímám jako důležité téma, jelikož si všichni zasloužíme, aby se s námi jednalo s respektem.“*

M., Španělsko: „*Inkluze je důležitá, protože si zasloužíme se chovat sami k sobě s respektem.*“

T., Španělsko: „*Učit se od ostatních.*“

J., Česká republika: „*Inkluze posiluje hodnoty jedince.*“

N., Česká republika: „*Co pro mě znamená inkluze? Projevit pochopení, začlenění menšinových lidí do společnosti, být tím, kým chci.*“

K., Česká republika: „*Je to o jistotě.*“

O., Ukrajina: „*Inkluze pro mě znamená svoboda.*“

A., Řecko: „*Inkluze pro mě znamená pomáhat ostatním k tomu, aby byli více autentičtí.*“

P., Řecko: „*Inkluze je důležitá, jelikož jsme ve finále všichni stejní.*“

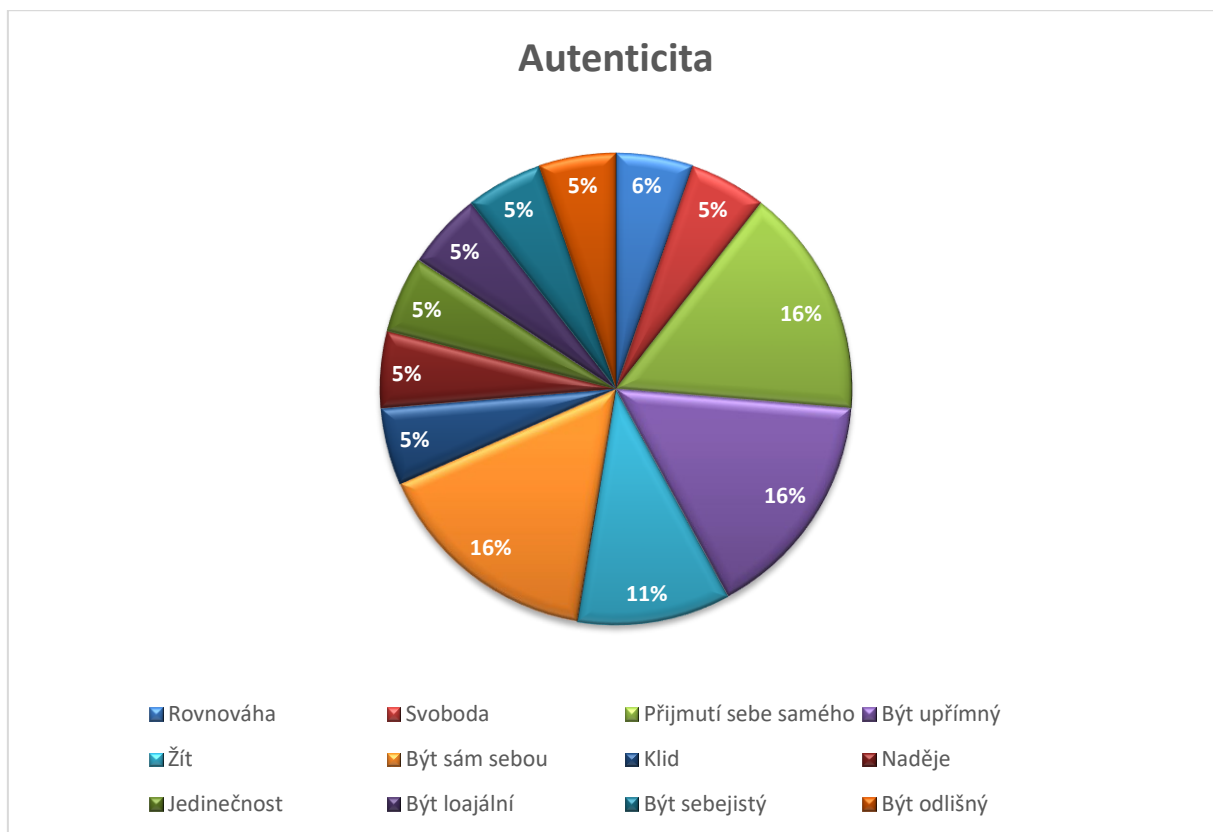
N., Řecko: „*Inkluze je velice důležitá, jelikož každý může čímkoli přispět.*“

M., Řecko: „*Inkluze je důležitá, aby moje „já“ mohlo být co nejvíce autentické.*“

E., Řecko: „*Inkluze je velmi důležitá, protože si každý hlas zaslouží být vyslyšen.*“

Otázka: „Co pro vás znamená autenticita?“

V odpovědích od 19 účastníků se objevovaly stejné nebo podobné názory. Vybrala jsem nejčastější odpovědi a převedla je do grafu.

9 Zpětná vazba od účastníků

Po uskutečnění výměny mládeže nám někteří účastníci napsali zpětnou vazbu neboli „feedback“ o tom, jaký měl na ně projekt dopad, zda si ho užili, co nového jim do života přinesl ad.

David Chaquet Silvestre (Spain): „When I decided to sign up for this experience, I did it with fear, it was my first trip outside of Spain, without parents and without knowing the people, my first time on a plane and in a language that I did not speak perfectly, but I can say that it was an incredible experience, in which one learns a lot about others, about Europe and about oneself. For this reason, I highly recommend the enjoyment of these experiences to young people, since many do not know, the incredible experiences and the great friendships that they can make in these projects. And that if the objective of my project was the search for authenticity, I can say without fear that doing these mobilities is undoubtedly an AUTHENTIC life experience.“

Panos Evangeliou (Greece): „I have participated in quite a few Youth Exchange Programs, but this one was the best and the most unique so far! This YE helped me discover many things about myself that I didn't know before. It helped me to dive inside myself and find my Authenticity! The atmosphere within the group was full of emotions as everyone could open their heart and express their feelings without fear. Everyone felt safe even though they were with people they just met! I think that this was the most important achievement of the organizers! I feel so glad and lucky that I had this opportunity to be part of this life-changing event! Whenever I participate in such programs I feel that there is still hope for peace all over the world. Thank you each and everyone for this unique experience!“

Pablo Jose Perez Cañavate (Spain): „Our previous project taught me the importance of creating and following your own path, despite other might have said. The atmosphere created between the members helped to create that inner feeling inside you that encourages you to be yourself.“

Antonis Batsalias (Greece): „This was definitely one of the best experiences ever. The various interesting topics, the brilliant participants, facilitators and the picturesque location made up a perfect combination for 10 of the most enjoyable days of my life. This project helped me become more authentic, more honest with myself and more mature. Each activity had each purpose and wasn't just there to spend some time on it. I wish this project would last even more days, cause it felt like only 2 days passed!“

Jaimy Jozefzoon (The Netherlands): „I'm grateful for the unique opportunity to participate in the one-of-a-kind Youth Exchange ‘Authenticity’. It allowed me to meet amazing peers

from different countries and learn more about other cultures and frames of reference through the intercultural nights, conversations, and group discussions, related to authenticity, discrimination, values, and well-being. I was also able to express myself and get out of my comfort zone by participating in different kinds of creative/non-formal methods and reflecting on them. Because of this experience, I gained more knowledge about the principles of living an authentic life and the steps I can take to live more authentically.²⁷

²⁷ *ICM Slaný [online]*. 2022 [cit. 2023-11-16]. Dostupné z: <https://www.icmslany.cz/projekt/vymena-mladeze-authenticity/>

10 Závěr

Cílem mé práce bylo popsat vznik projektu, kde jsem se podílela na realizaci a zpětné vazbě. Aktivity byly cíleny tak, aby se mladí lidé pokusili překonávat své zábrany. Veškerých aktivit, které byly v projektu zvoleny, jsem se osobně zúčastnila a shromáždila reflexe od dalších účastníků. Do výměny mládeže se zapojili mladí lidé, kteří dokázali projevit svůj vlastní názor k tématům: diskriminace, (ne)zaměstnanost, autenticita ad. Na začátku celého projektu byl zařazen brainstorming na téma autenticita. K tomuto tématu se mohl vyjádřit kdokoli z účastníků, abychom si společně vytvořili prvotní názor na autenticitu. Ukázalo se, že každý jednotlivec má alespoň základní podvědomí o tom, co to je „být autentický“.

Dále jsem se podílela na přípravě programu a zapojila se do vedení některých aktivit. Na samém konci celého pobytu jsem vedla s každým jednotlivcem rozhovor na téma autenticita, kde jsem se dozvěděla, zda změnili svůj postoj od začátku výměny mládeže a nebojí se být více autentičtí. Cílem celé výměny mládeže bylo poukázat více na autentičnost pomocí jednotlivých aktivit a probudit ji v každém z účastníků. Na závěru výměny mládeže se každý dokázal vyjádřit s větším sebevědomím a podvědomím o její důležitosti. V rozhovorech se projevovala lepší sebejistota, přijetí sebe sama. Další cílem bylo uvědomit si důležitost inkluze v Evropě, která poukazovala na probíraná témata, která se objevila v aktivitách. Každý z jednotlivců dokázal zpětně vyjádřit a uvědomit si svůj vlastní názor na položenou otázku „Co pro vás znamená inkluze?“. Dle rozhovorů jsem vyhodnotila, že byl cíl splněn a účastníci se nebojí být více autentičtí, vyjadřovat svůj vlastní názor.

Aktivity, kterých jsme se zúčastnili, byly podle mého názoru vhodně zvoleny. Každý den měl svou edukační, pohybovou, skupinovou i kreativní část. Takto proměnlivý program měl u mezinárodních skupin úspěch. Účastníci dokázali změnit názory na aktivity, které byly nejprve z hlediska jejich zaměření podceňovány. Program se nesl v duchu autentického smýšlení tak, jak se očekávalo. Mnoho dívek i chlapců na úplném začátku pobytu nedokázalo autenticitu projevit, nebo pochopit její smysl. Avšak postupný vývoj projektu směřoval ke splnění cíle. Každým dnem bylo více evidentní, že veškeré aktivity, které byly zvoleny, dávají účastníkům smysl a usilují o to, aby se projevovali více

autentičtěji. Do budoucna bych volila méně kreativních činností, jelikož je především chlapci neocení v tak široké míře, jak byly zařazeny. Naopak bych se více zaměřila na pohybové aktivity. Tato strategie se ale nedokáže naplánovat, pokud danou skupinu předem neznáme. Proto je adekvátní mít připraveno více odlišných aktivit a volit je tak, jak skupina během pobytu působí a reaguje.

Po výměně mládeže účastníci uspořádali zajímavé workshopy a přednášky ve svých zemích na toto téma, kde se snažili motivovat další mladé lidi k tomu, aby byli více autentičtí v různých situacích, projevovali inkluzi nebo se zúčastnili výměny mládeže podporované programem Erasmus plus. Závěrečné zprávy z workshopů, které účastníci zpracovali, je možné si dohledat přes webové stránky ICM Slaný.

11 Seznam použitých informačních zdrojů

Literatura:

1. JOSEPH, Stephen. *Autenticita: jak být sám sebou a proč na tom záleží*. Přeložil Magdalena HERELOVÁ. Spektrum (Portál). Praha: Portál, 2018. ISBN 978-80-262-1361-1.
2. SKALKOVÁ, Jarmila. *Obecná didaktika: vyučovací proces, učivo a jeho výběr, metody, organizační formy vyučování*. Pedagogika (Grada). Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1821-7.
3. SVOBODA, Mojmir. *Psychologická diagnostika dospělých*. Vyd. 4., V nakl. Portál 3. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-706-0.
4. VÁGNEROVÁ, Marie a LISÁ, Lidka. *Vývojová psychologie: dětství a dospívání*. Vydání třetí, přepracované a doplněné. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2021. ISBN 978-80-246-4961-0.

Ostatní zdroje:

5. AMBROŽOVÁ, Bc. Tereza. *AUTENTICITA JAKO FAKTOR SPOKOJENOSTI V PARTNERSKÉM VZTAHU*. Olomouc, 2018. Magisterská diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Vedoucí práce PhDr. Marek Kolařík, Ph.D.
6. *CERTIFIKÁTY YOUTHPASS* [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://www.youthpass.eu/cs/Youthpass/>
7. ČUJOVÁ, Martina. *Do Evropy hrou II*. Praha: Dům zahraniční spolupráce, 2014. ISBN 978-80-87335-73-4.
8. *ICM Slaný* [online]. 2022 [cit. 2023-11-16]. Dostupné z: <https://www.icmslany.cz/projekt/vymena-mladeze-authenticity/>
9. *NEFORMÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ* [online]. [cit. 2023-04-06]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/mladez/neformalni-vzdelavani-1>